

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Young Talents

Tapahtumatuotannon kehittäminen Sellon kirjastossa

Minna Parkkisenniemi

Kulttuurituotannon koulutusohjelma (240 op)

Toukokuu/2012

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Minna Parkkisenniemi	Sivumäärä 45 ja 6 liitesivua
Työn nimi Young Talents: Tapahtumatuotannon kehittäminen Sellon kirjastossa	
Ohjaava opettaja Arto Lindholm	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Sellon kirjasto, Hilikka Ranttila	
Tiivistelmä <p>Tämä toiminnallinen opinnäytetyö esittelee Sellon kirjastolle tuotettua Young Talents -tapahtumasarjaa. Tapahtumasarjan yhtenä innoittajana on toiminut suomalaisessa kirjastokulttuurissa vallalla oleva murros, jota käsitellään myös tässä opinnäytetyössä. Young Talents -tapahtumasarja toi espoolaiseen Sellon kirjastoon syyskuussa 2011 kolmena peräkkäisenä perjantaina nuoria taitajia, jotka esittelivät yleisölle urbaania katutanssikulttuuria, akustista musiikkia ja laadukkaita lyhytelokuvia. Yhtenä Young Talents -tapahtumasarjan tavoitteena oli tuoda kirjastotilaan jotain uutta, tavallisesta kirjastokontekstista poikkeavaa sisältöä, joka loisi mielikuvaa Sellon kirjastosta urbaanina tapahtuma-areenana, joka elää vahvasti asiakkaistaan.</p> <p>Kirjastot ovat tällä hetkellä yksi käytetyimmistä suomalaista kulttuuripalveluista ja ne tavoittavat asiakkaikseen laajan kirjon suomalaisia. Kilpailu ihmisten mielenkiinnosta ja vapaa-ajasta kuitenkin kiihtyy jatkuvasti. Jotta kirjastot säilyttäisivät paikkansa käytetyimpänä kulttuuripalveluna, on niiden kehitettävä kirjastopalveluitaan asiakaslähtoisemmästä näkökulmasta. Raportit kirjastonkäytön muutoksista kotimassa ja ulkomailla ovat herättäneet kirjastot pohtimaan omaa rooliaan tasa-arvoisena tiedon välittäjänä ja ylläpitäjänä.</p> <p>Kirjastoimago viestii pysähtyneisyydestä eikä tätä aikaa vahvasti elävästä kulttuurilaitoksesta. Päivittääkseen imagoaan ajantasaiseksi, ovat kirjastot lähteneet kehittämään uusia kirjasto-palveluita muun muassa tarjoamalla tapahtumallisuutta osana uutta kirjastoa. Monien kirjastojen tulevaisuuden tavoitteena on olla merkittävä yhteisöllinen kohtaamispaikka jossa tapahtumatoiminta on yhä suuremmassa roolissa.</p> <p>Young Talents -tapahtumasarjan tuottamisen yhtenä tavoitteena oli olla käytännön esimerkkinä Sellon kirjastolle tapahtumien tuottamisesta. Sellon kirjastossa on jo jonkin verran työskennelty tapahtumatuotannon parissa, mutta sen toimintatavoissa on vielä kehitettävää esimerkiksi tapahtumien markkinoinnin osa-alueella.</p> <p>Kulttuurituottajien osaamiselle tulevaisuuden kirjastoissa on selkeä tarve ja kirjastot voivat olla monen kulttuurituottajan potentiaalinen työllistäjä. Young Talents -tapahtumasarjan asiakaspalautteiden ja Sellon kirjaston henkilökunnalta kerätyn palautteen perusteella tapahtumat ovat tervetullut lisä kirjaston arkeen ja niille on selkeästi kysyntää.</p>	
Asiasanat Yleiset kirjastot, tapahtumatoiminta, kulttuurituotanto	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Minna Parkkisenniemi	Number of Pages 45 + 6
Title Young Talents - Event production development at the Sello library	
Supervisor Arto Lindholm	
Subscriber and/or Mentor Sello library, Hilikka Ranttila	
<p>Abstract</p> <p>This functional thesis showcases the series of events named Young Talents, produced for the Sello library. One of the inspiring factors to this series of events has been the ongoing change in the Finnish library culture, which is also discussed in this thesis. The Young Talents event series brought young talents on three successive Fridays to the Sello library in September 2011, to present urban dance culture, acoustic music and first-rate short films to the public. One of the goals of the Young Talents event series was to introduce a new kind of content to the library, which would both deviate from the conventional library context and portray the Sello library as an urban venue, living vividly from its clients.</p> <p>Currently libraries are one of the most used Finnish cultural services and their clientele extends over a broad spectrum of Finns. Yet the competition for the interest and leisure of people has been continuously escalating. The services of libraries have to develop from a more customer centered viewpoint, if they want to maintain their position as the most used cultural service. Reports of changes in the usage of libraries both domestically and abroad have been evoking consideration within the libraries upon their role as an equal mediator and upholder of information.</p> <p>The image of the library suggests stagnation instead of a vivid cultural institution. In order to upgrade their image to a more contemporary one, libraries have, among other measures, initiated the development of new services by offering event services as a part of the new library, among other means. The future goal shared by many libraries is to be a significant communal meeting place, where event activity is in an ever greater role.</p> <p>One of the purposes of the Young Talents event series was to be a practical example to the Sello library on how to produce events. The Sello library has already been working to some extent with event production, but there is much to develop in the current procedures, for example in the field of advertising the events.</p> <p>There is a clear and present necessity to the know-how of cultural producers and libraries can be a potential employers to many cultural producers. According to the feedback by the audience of the Young Talents event series and the staff of the Sello library, events are a welcome addition to the everyday functions of libraries with an evident demand.</p>	
Keywords Public libraries, events, cultural production	

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	5
2. YLEISTEN KIRJASTOJEN TULEVAISUUS	7
2.1 Sellon kirjasto - tiedon ja tunteen kirjasto	7
2.2 Uusia kehityssuuntia	8
2.3 Mitä muualla maailmalla tapahtuu?	11
2.4 Tulevaisuuden kirjaston toimintamuodot	14
2.5 Tapahtumat osana uutta kirjastoa	15
3. YOUNG TALENTS -TAPAHTUMAN TUOTTAMINEN KIRJASTOLLE	17
3.1 Tapahtuman sisällön määrittely	18
3.2 Katutansseja kirjastossa	20
3.3 Livemusiikki paikkaamassa musiikin laskevia lainausmääriä?	24
3.4 Lyhytelokuvat kirjastossa	27
3.5 Markkinointi	30
3.6 Palautteet	32
3.7 Young Talents -tapahtumasarjan arviointi	35
4. SELLON KIRJASTON TAPAHTUMATUONTANNON KEHITTÄMINEN	37
4.1 Sellon kirjaston mahdollisuudet tapahtuma-areenana	37
4.2 Tapahtumien markkinointi	38
4.3 Yhteistyökumppaneiden saavuttaminen	41
4.4 Asiakkaiden tunteminen	42
4.5 Tapahtumatoiminnan koordinoiminen	43
5. LOPUKSI	44
LÄHTEET	46
LIITTEET	49

1. JOHDANTO

Yleiset kirjastot ovat tuttuja lähes jokaiselle suomalaiselle. Kirjastot tulevat tutuksi jo lapsesta lähtien ja kirjastopalveluiden käyttäminen jatkuu yleensä koko elämänkaaren. Yleiset kirjastot ovat helposti saavutettavia maksuttomuutensa ja kaikille avoimen toimintansa ansiosta. Kirjastopalveluita on pidetty yhtenä käytetyimpänä kulttuuripalveluna, joka saavuttaa laajan kirjon asiakkaita. Kirjastojen aineistokokoelmia pyritään jatkuvasti kehittämään, jotta ne olisivat ajantasaisia, kiinnostavia ja vastaisivat mahdollisimman hyvin asiakkaiden toiveita.

Tilastot kirjastojen kävijämääristä ja aineistojen lainauskerroista kuitenkin osoittavat, että asiakkaiden fyysiset kirjastokäynnit ovat vähenemässä ja ainoastaan kirjastojen tarjoamat verkkopalvelut lisäävät kävijämääriään (Alanen 2011). Jo 80-luvulla alkanut teknologian vauhdikas kehitys ja merkitys yhteiskunnassa ovat vaikuttaneet myös kirjastopalveluiden kehittymiseen. Internetin lopullinen läpimurto 90-luvulla ja sen jälkeen laajakaistayhteyksien vakiintuminen talouksissa on selvästi nähtävissä kirjastojen uudenlaisissa kehityspaineissa. (Anttirotko & Savolainen 2001.) Yhä useampi asiakas hakee tietonsa internetistä tai käyttää lähinnä kirjaston verkkopalveluita, kuinka moni enää eksyy vierailemaan perinteisessä kirjastossa ja miksi?

Jotta kirjastot säilyttäisivät jatkossakin asemansa yhtenä käytetyimpänä kulttuuripalveluna, on kirjastojen lähdettävä rohkeammin luomaan uutta kirjastomuotoa ja verkostoiduttava vahvemmin muiden paikallisten toimijoiden kanssa ja otettava vielä isompaa roolia yhteiskunnallisesti. Asiakkaille pitäisi pystyä tarjoamaan tiedon lisäksi räätälöityjä kirjastopalveluita, ja heille täytyisi tarjota elämyksellisempiä kirjastokäyntejä esimerkiksi taidenäyttelyiden ja erilaisten tapahtumien avulla. Toiminnallinen kirjasto tapahtumineen ei ole mikään uusi juttu, mutta sen kehittämiseksi täytyy tehdä vielä töitä. Tapahtumatoiminta kirjastossa saatetaan nähdä vielä toistaiseksi perinteisen kirjastotyön ulkopuolisena, ylimääräisenä lisänä, joka ei kuulu perinteisiin kirjastoihin. Nämä mielikuvat saattavat elää sekä monien kirjastossa työskentelevien että asiakkaiden mielissä.

Tässä opinnäytetyössäni esittelen Sellon kirjastolle tuotettua Young Talents -tapahtumasarjaa, jonka tavoitteena oli olla esimerkkinä kirjastolle käytännön tasolla kulttuuritapahtuman tuottamisesta, mutta myös rikkoa rajoja ja asiakkaiden perinteisiä mielikuvia kirjastoista hiljaisina kirjavarastoina. Lisäksi opinnäytetyön tavoitteena oli luoda kirjastosta matalan kynnyksen urbaani kulttuurireena samalla tarjoten mahdollisuuden nuorille lahjakkuuksille tuoda taitonsa esiin. Tämän opinnäytetyön liitteenä on Sellon kirjaston käyttöön tarkoitettu muistilista tapahtuman tuottamisesta, jonka tarkoituksena on olla tarkistuslistamainen kokoelma siitä, mitä tapahtumien tuottamisessa tulisi ottaa huomioon juuri Sellon kirjastossa. (Liite 7)

Idea opinnäytetyöhöni syntyi käydessäni neuvotteluita opinnäytetyön aiheesta kirjaston kanssa. Sellon kirjaston tavoitteena on vakiinnuttaa kirjastossa tapahtumallisuutta ja elämyksellisyyttä ja pyrkiä luomaan kirjastosta kohtaamispaikkaa. Kilpailu kuntalaisten vapaa-ajasta on kovaa, ja erityisesti nuorten tavoittaminen kirjastoon tuntui olevan erityisen hankalaa. Tapahtumat eivät ole kuitenkaan Sellon kirjastossa täysin uusi asia, mutta tapahtumatoiminnan kehittämiseen tarvitaan panostusta, jotta saavutettaisiin se merkitys ja potentiaali mikä tapahtumatoiminnalla voisi Sellon kirjastossa olla. Tapahtumien tulee olla laadukkaita sisällöiltään, mielenkiintoisia ja hyvin tuotettuja, jotta ne lisäisivät kirjaston houkuttelevuutta asiakkaille ja vahvistaisivat mielikuvaa Sellon kirjastosta urbaanina kohtaamispaikkana.

Kulttuurituottajien asiantuntemukselle on selvästi tilausta kirjastoissa. Soila Leppäkankaan opinnäytetyö Helsingin kaupunginkirjaston tapahtumatoiminnasta ja tulevaisuudesta (Leppäkangas 2010.) ja Kirsi-Leena Hellen opinnäytetyö tapahtumatuotannon organisoinnista Helsingin kaupunginkirjastossa tukevat kumpikin samaa väitettä. (Helle 2010.) Kirjastojen tapahtumatuotannon kehittyminen on mielenkiintoinen ja ajankohtainen aihe, koska kirjastot käyvät läpi parhaillaan muutosta, jonka yhtenä tavoitteena on lisätä asiakasmääriä esimerkiksi tarjoamalla kirjastoissa monipuolista kulttuuriohjelmaa. Työni tavoitteena on tuoda uutta tietoa kirjastokentälle käytännön tapahtumatuottamisesta, sekä raottaa verhoa muille kulttuurituottajille kirjastoista tulevaisuuden tapahtumapaikkoina ja työpaikkoina.

2. YLEISTEN KIRJASTOJEN TULEVAISUUS

Yleisten kirjastojen toimintaa ja tavoitteita ohjaa kirjastolaki. Kirjastolain mukaan:

Yleisten kirjastojen kirjasto- ja tietopalvelujen tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjastotoiminnassa tavoitteena on edistää myös virtuaalisen ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisten sisältöjen kehittymistä. (Kirjastolaki 1998.)

Käytännössä kirjasto pyrkii ruokkimaan kaikenikäisten tiedonhalua ja lukutottumuksia. Se pyrkii tukemaan oppimista eri muodoissa, haluaa tarjota elämyksiä ja virkistystä sekä edistää erilaisten kulttuurien kohtaamista. Opetusministeriö sekä Yleisten kirjastojen neuvosto ovat kumpikin tarjonneet omat strategiansa miten kirjastojen lakisääteisiä tehtäviä toteutetaan ja missä kirjastotyön painopisteet tulisivat olla. Espoon kaupunginkirjastoilla on myös oma strategiansa, joka pureutuu vielä yksilöllisemmin omien kirjastojensa kehityssuuntiin. Kiteytettynä kirjastojen tavoitteena on olla paikkoja, joissa tieto ja kulttuuri kohtaavat ja joiden yksi tärkeimmistä tehtävistä on ylläpitää tasa-arvoista mahdollisuutta sivistykseen.

2.1 Sellon kirjasto - tiedon ja tunteen kirjasto

Sellon kirjasto on Leppävaaran aluekirjasto ja osa Espoon kaupunginkirjastoa. Kaupunginkirjastolla on 15 palvelupistettä ja kaksi kirjastoautoa. Espoon kaupunginkirjasto on kävijäluvuiltaan Suomen toiseksi vilkkain yleinen kirjasto, se saavuttaa 2,9 miljoonaa vuosittaista kävijää, mikä on esimerkiksi saman verran kuin kaikissa pääkaupunkiseudun elokuvateattereissa yhteensä. (Espoon kaupunginkirjaston palvelukuvaus 2011.) Espoon kaupunginkirjastolla ei ole pääkirjastoa, mutta Sellon kirjasto on kokoelmaltaan yksi Espoon kattavimmista ja sillä on noin 3000 päivittäistä kävijää.

Sellon kirjastossa tarjotaan kirjaston peruspalveluiden (aineiston lainaaminen, tietotekniikan ja verkkopalveluiden tarjoaminen, kokoelmien ja kirjastotilan tuominen asiakkaiden käyttöön) lisäksi kursseja esimerkiksi älypuhelimien, iPad-kämmmentietokoneiden ja sähkökirjojen lukulaitteiden käytöstä. Lisäksi kirjasto tarjoaa asiakkaiden käyttöön kahta soittuhuonetta, joista toinen on varustettu pianolla, toinen flyygelillä ja urkuharmonilla. Asiakkailta on myös mahdollisuus varata käyttöönsä digistudio, jossa voi äänittää soittoa ja laulua sekä tehdä konemusiikkia. Kirjastolain mukaisesti kaikki palvelut ovat asiakkaille maksuttomia.

Espoon kaupunginkirjasto on myös osa HelMet-kirjastoverkkoa (Helsinki Metropolitan Area Libraries), johon kuuluvat Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunginkirjastot. Verkkokirjaston kautta asiakkaan saatavilla on yli 60 toimipisteen yhteiskäyttöiset kokoelmat, joita voi lainata HelMet -kirjastojen yhteisellä kirjastokorilla (HelMet-verkkokirjasto 2011). HelMet-verkkopalvelun kautta asiakkaat voivat itsenäisesti kotoa käsin etsiä aineistoa HelMet -kirjastoista ja varata tarvittavat aineistot ilman fyysistä kirjastokäyntiä.

Sellon kirjastossa on noin 50 vakituista työntekijää, joiden lisäksi kirjastossa työskentelee paljon työharjoittelijoita tai siviilipalvelusmiehiä. Perinteisen kirjastotyön lisäksi töitä tehdään erilaisten tapahtumien, yhteistyöhankkeiden ja projektien parissa. Tapahtumallisuus ei ole siis Sellon kirjastossa uusi asia, vaan yksi osa-alue, jota halutaan vakiinnuttaa yhä enemmän osaksi kirjaston arkea. Sellon kirjastossa on myös galleriatila Anna ja aulassa erillinen vitriinialue, jossa esitellään ammattitaiteilijoiden töitä. Lisäksi eri puolilla kirjastoa on esillä taide-teoksia, jotka ovat osa Espoon kaupunginmuseon taidekokoelmaa.

2.2 Uusia kehityssuuntia

Perinteiset mielikuvat yleisistä kirjastoista liittyvät niiden tarjoamiin peruspalveluihin: kirjastot nähdään hiljaisena kirjahyllyrivien jatkumona, jossa käydään lukemassa lehtiä, lainaamassa kirjoja, musiikkia ja elokuvia. Tämä mielikuva ei kuitenkaan vastaa suoraan nykypäivän kirjaston palvelutarjontaa. Laajakais-

tayhteyksien yleistyminen kotitalouksissa, tietoyhteiskunnan kehittyminen, sähköisen materiaalin yleistyminen ja sitä kautta tiedonhaun painottuminen pääasiassa internetin hakupalveluita käyttämällä on asettanut muutospaineita myös kirjastojen palveluiden kehittämiseksi ja ajantasaistamiseksi. Kirjastojen lainaus- ja palautusautomaatit ovat muuttaneet muun muassa kirjastohenkilökunnan asiakaspalvelun pääpainopistettä kohti tiedonhaun opastuksia ja avustavia tehtäviä, tai esimerkiksi uudenlaisten sähköisten kirjanlukulaitteiden käyttöopastuksiin. Samaan aikaan fyysiset kirjastokäynnit ja aineiston lainausmäärät laskevat, koska tieto on saavutettavissa helposti ja nopeasti myös kotoa käsin oman internetyhteyden ja tietokoneen kautta. Kun pääsy tiedon lähteille on helpompaa kuin aikaisemmin, mikä kirjaston rooliksi jää tiedonvälittäjänä?

1990-luvun lama nosti kirjastopalveluiden käyttöä kuten aikaisemminkin taloudellisten notkahduksien aikaan, mutta viimeisin lama ei näyttänyt tuovan samanlaisia tuloksia. Suomea on pitkään pidetty kirjastojen kärkimaana yhteiskunnallisen arvostuksensa ja suhteellisen korkean asukaskohtaisen käytön vuoksi. Aku Alasen kirjoittama artikkeli suomalaisten yleisten ja tieteellisten kirjastojen käytöstä paljastaa, että vaikka Suomessa kirjastojen käyttö ja niissä käyminen on laskenut, on Suomi kansallisessa vertailussa yhä yksi kirjastonkäytön kärkimaista. Artikkelin mukaan Suomessa kirjojen lainaus lähti selvään laskuun jo vuonna 2004. Samaan aikaan laskusuhdanteeseen lähtivät musiikin lainaaminen ja fyysiset kirjastokäynnit. Kirjastojen tarjoamien nettipalveluiden, kuten pääkaupunkiseudulla HelMet.fi- tiedonhakupalvelun käyttö, on kuitenkin kasvanut. (Alanen 2011.) HelMet.fi-palvelun kautta asiakkaat voivat selata pääkaupunkiseudun julkisten kirjastojen aineistokokoelmaa, varata aineistoa, tarkistaa omat lainansa ja uusia niitä. Sähköisten kirjastopalveluiden suosio muuhun kirjastotoimintaan nähden antaa aina vain vahvempaa ennustetta siitä, että tulevaisuuden kirjaston on oltava aktiivisemmin läsnä myös verkossa.

Artikkelissaan Alanen esittää varovaisia arvioita kirjastonkäytön vähenemisen syiksi. Yhtenä isona vaikuttajana voidaan pitää internetin käytön muutoksia ja erilaisten streaming -palveluiden kautta tapahtuvaa kulttuurin kuluttamista esimerkiksi musiikin saralla. Fyysistä kirjastotilaa on pyritty tekemään asiakkaille houkuttelevammaksi muun muassa panostamalla sen viihtyisyyteen ja ulkoasuun. Silti fyysiset kirjastokäynnit eivät näytä lisääntyneet ja erityisesti nuoret

miehet näyttävät olevan hupeneva asiakasryhmä julkisissa kirjastoissa. Artikkelissaan Alanen pohtii ovatko kirjastotilan fyysiset muutokset kääntyneet itseään vastaan luoden kirjastoasiakkaille tilanteita, joissa he löytävät fyysisestä kirjastosta entistä heikommin etsimäänsä materiaalia. (mt. 2011.) Opetusministeriön julkaisemassa kirjastojen kehittämisohjelmassa vuosille 2006 - 2010 kuitenkin todetaan, ettei kirjastojen merkitystä ja vaikuttavuutta arvioidessa voida pelkää tuijottaa kirjalainojen määrään tai fyysisiin kirjastokäynteihin (Opetusministeriö 2006, 8). Iso osa kirjastoaineistosta kuitenkin löytyy sähköisessä muodossa ja kirjaston tarjoamien verkkopalveluiden merkitys on noussut perinteisen kirjastotyön rinnalle. Pirjo Sallmén kirjoittaa artikkelissaan *Kirjasto-työ muuttuu, muuttuuko kirjastotyöntekijä?* että fyysinen kirjasto ja verkkokirjasto eivät sulje pois toistensa olemassaoloa, vaan täydentävät toinen toisiaan. Kirjaston käyttäjät asettavat kirjastolle (sekä fyysiselle että sähköiselle) entistä suurempia vaatimuksia sen sijaintiin, toimivuuteen ja viihtyisyyteen liittyen. (Sallmén 2007, 19.)

Nopea teknologian kehitys, asiakaslähtöisemmän palvelun kehittäminen, ajan hermoilla pysyminen, kirjastotyön uudenlaiset muodot ja sen asettamat haasteet kirjastontyöntekijöille ovat kaikki asettaneet julkiselle kirjastolle muutospaineita, joihin reagoimalla pyritään luomaan uutta kirjastoa. Uuden kirjaston yhteydessä puhutaan hybridi-kirjastoista, joissa yhdistyy perinteisen kirjaston palvelutyö ja digitaalista aineistoa välittävä sähköinen kirjasto (Anttirotko & Savolainen 2001, 55). Hybridikirjasto toimii tiedon solmukohtana, jonka kautta kirjaston asiakkailla on entistä paremmat mahdollisuudet päästä käsiksi maailmanlaajuiseen tietoon eri medioiden kautta (Opetusministeriö 2003, 12). Hybridikirjastot eivät ole vain linkkikokoelmia tai tietoportaleja, vaan tavoitteena on päästä sähköisen tiedonkulun keskiöön. Monimediallisuus ja tiedon sähköistyminen tuottavat kuitenkin väistämättä niin sanottua valtavaa tietotulvaa, jolloin kirjaston tehtäväksi muodostuu myös asiakkaiden auttaminen oleellisen ja luotettavan tiedon löytämiseksi. Kirjaston tehtävät tietoyhteiskunnassa ovat vain teknologian kehityksen myötä saavuttaneet uusia muotoja ja kirjastolla tulee aina olemaan paikkansa kulttuurin ja tiedon areenoina ja välittäjinä.

Yleisten kirjastojen tehtävämuutoksista keskustelu ei ole vain viime vuosina esille tullut puheenaihe. Yksi kirjaston olemassaolon edellytys on, että se pysyy ajan hermoilla ja on muuntautumiskykyinen. Vaikka kirja tulee aina olemaan

kirjaston keskeisin tuote, on palveluiden painopiste suuntautumassa kokoelmista käyttäjiin. Jotta kirjasto säilyttää paikkansa käytetyimpänä kulttuuripalveluna, on sen lähdettävä rohkeasti mukaan kilpailuun käyttäjiensä vapaa-ajasta. Yrity maailmasta tuttu kyky arvioida asiakkaidensa tarpeita, ennen kuin he edes itse ovat osanneet niitä kertoa, ja jatkuva uudistumiskyky nousee tulevaisuuden kirjastojen elinehdoksi. Jos kirjastot eivät kykene pitämään yllä asiakkaidensa mielenkiintoa uudistamalla ja tuottamalla uudenlaisia kirjastopalveluita, menettävät he asiakkaitaan ja sitä kautta heikentävät rooliaan yhteiskunnassa sivistyksen tasa-arvoisena ylläpitäjänä.

Kirjaston haasteena ei ole ainoastaan uudistua itse ja opettaa tekijänsä uusin toimintamalleihin, vaan myös samalla totuttaa asiakkaat uuteen järjestelmään. Kirjastoja ja kirjastoammattilaisia leimaavat vielä vahvasti mielikuvat pysähtyneisyydestä ja pölyttyneisyydestä. Kirjaston imago puhuu menneisyydestä, ei tätä aikaa elävästä ja kulttuuria välittävästä ”virtojen tilasta”. Vaikka kirjaston toimintaa ja sen tarjoamia palveluita kehitettäisiin, täytyy myös kirjaston julkisuuskuvan elvyttämiseen kiinnittää huomiota. Kirjaston imago ei muutu itsestään, vaan sitä tietoisesti kehitettävä. Pirjo Sallmén kirjoittaa, että kirjaston tekijät ovat itse avainasemassa kirjastobrändin kehittämiseksi. Kirjastoimagon päivittämiseksi 2000-luvulle kirjastolaisten on panostettava markkinointiin ja tiedottamiseen ja kehitettävä yhteistyötä sekä kirjastojen välillä että kirjaston ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yhteistyön hedelmänä saattaa syntyä uudenlaisia kirjastopalveluita, kirjastot voivat kasvattaa alueellista jalansijaansa ja saavuttaa lisää näkyvyyttä. (Sallmén 2007, 21.)

2.3 Mitä muualla maailmalla tapahtuu?

Kirjastonkäytön muutokset ovat herättäneet kirjastoja uudenlaisien kirjastopalveluiden kehittämiseksi myös muualla maailmassa. Lainauserien ja fyysisten kirjastokäyntien lasku on täyttä todellisuutta useissa kirjastoissa ympäri maailman. Koska teknologian kehitys on vienyt aineiston vahvasti sähköiseen muotoon, on monien kirjastojen tärkeimmiksi tehtäviksi muodostunut tasa-arvoisten mahdollisuuksien tarjoaminen aineistoon käsiksi pääsemiseksi (Keiser 2010).

Britannian kulttuuriministeriön (DCMS) tilaamassa tutkimuksessa *Framework for the Future - Libraries, Learning and Information in the Next Decade* hahmotellaan kirjastojen tulevaisuutta seuraavalle kymmenelle vuodelle. (DCMS 2003.) Raportti nostaa esille muun muassa sen, että hyvät kirjastot on suunniteltu käyttäjälähtöisestä näkökulmasta - kirjastot ovat monille paikka, jossa tavataan ja jossa on erilaisia esityksiä ja esittelyitä ja järjestetään väittelyitä ajankohtaisista aiheista, ja että erityisesti kirjasto on paikka, jossa luodaan ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä. (DCMS 2003, 14.) Kirjastojen yhteisöllistä merkitystä korostetaan myös monissa USA:n kirjastoja käsittelevissä jutuissa. Vuonna 2007 tehty tutkimus julkisten kirjastojen vaikutuksesta elinkeinoelämänkehittymiseen USA:ssa tuo esille, että kirjastot ovat tärkeässä roolissa tukemassa esimerkiksi taloudellisten laskusuhdanteiden aikaan työttömiä työnhauksussa (Bajaj & Cinga 2007, 16). Tutkimuksessa selviää, että tiivis yhteistyö koulutusta tarjoavien tahojen, muiden julkisten sektorin toimijoiden ja yksityisen sektorin työnantajien kanssa on palvellut kaikkia osapuolia ja vaikuttanut positiivisesti erityisesti paikalliseen työllisyystilanteen kehittymiseen. Amerikkalainen kirjastonhoitaja, kirjailija ja kirjastoalan konsultti Chrystine Hill kirjoittaa *Libraries Build Communities* blogissaan, että kirjastojen tulevaisuus rakentuu vahvasti yhteisöllisyyden varaan (Hill 2011). Hänen mukaansa käyttäjä näkökulmasta suunniteltu kirjasto ja kirjastopalvelut nousevat keskiöön, kun tavoitteena on rakentaa kirjastoista yhteisöllisiä kulttuurikeskuksia.

Kirjastojen matka kokoelmavarastoista kohti yhteisöllisiä kulttuurikeskuksia ja koko kansan olohuoneita on aloitettu jo monin paikoin. Yhtenä tunnetuimpana ”uuden ajan” kirjastoista voidaan pitää Seattlen kaupunginkirjastoa, jonka 38 000 neliometriä kirjastotilaa levittäytyy yhteensä 11 kerrokseen. Seattlen kaupunginkirjasto tarjoaa asiakkailleen muun muassa 425-paikkaisen auditorion, 100 henkeä vetävän lasten satutuntihuoneen ja yli 300 tietokonetta asiakkaiden käyttöön. Kirjaston vaatimattomat noin 1,5 miljoonaa kirjaa valloittavat kirjastotilaa vain 32 prosenttia kirjaston käyttöneliöistä. Kirjasto kertoo tavoitteekseen tuoda ihmiset, ideat ja tieto yhteen tilaan rakentaen samalla kirjastosta yhteisöllistä kohtaamispaikkaa, joka rikastuttaa käyttäjiensä elämää. (Seattle public library, 2012.) Kirjaston internetsivuilta löytyvä tapahtumakalenteri paljastaa, että esimerkiksi yhdelle päivälle kirjastosta löytyy pelkästään 30 erilaista

tapahtumaa, joihin asiakkaat voivat osallistua aina satutunneista lukupiireihin ja konsolipeli-iltoihin.

Maailmanlaajuista huomiota on saavuttanut myös Sendai Mediatheque -kirjasto Japanista. Kirjaston pinta-alasta on noin 40 % muunneltavissa tilanteen ja tarpeen mukaan. Kirjaston toiminnallisuutta on jaettu useampaan kerrokseen, joista erityisesti viides ja kuudes kerros on varattu palvelemaan erilaisia tilaisuuksia varten aina taidenäyttelyistä yrityskokouksiin. Kirjaston seitsemännestä kerroksesta löytyy 180-paikkainen teatteritila, jossa näytetään elokuvia ja järjestetään seminaareja ja luentoja. Sendain mediateekin suunnitelmat vuodelta 1994 tähtäsivät kohti monikäyttöistä tilaa, jossa yhdistyisivät kirjasto, galleriatilat ja mediakeskus, joka palvelisi myös erityisryhmiä, kuten kuulovammaisia. Lopputuloksena oli laajemman skaalan mediateekki, jonka tavoitteena on vastata muuttuvan informaatioteknologian haasteisiin tallettamalla ja esittelemällä tietoa ja mediaa sen eri muodoissa ja vastaamalla asiakkaidensa erilaisiin tarpeisiin. Sendain mediateekki haluaa tukea ja ruokkia erityisesti asiakkaidensa tiedonhailua ja kulttuurin kulutusta sen eri muodoissa, takertumatta johonkin tiettyyn tiedon esittämisen muotoon, kuten fyysiseen kirjaan. (Sendai Mediatheque 2012.)

Pohjoismaissa tapahtuvia mielenkiintoisia muutoksia kirjastoalalla käydään muun muassa Tukholmassa, jossa parhaillaan suunnitellaan uutta pääkirjastoa ja jossa jo hyvänä esimerkkinä kirjastotilan toimivuudesta on Tukholman kulttuuritalon yhteydessä toimiva kirjasto, jonka kokoelman painopisteenä ovat vahvasti musiikki ja elokuvat. Kirjasto on hyvin ajan hermoilla ja kehittää aktiivisesti yhteistyötä kulttuuritalon muiden toimijoiden, kuten ravintoloiden ja kauppojen kanssa. (Stockholm Kulturhuset 2012.) Tanskassa on puolestaan suunnitteilla urbaani mediatila nimeltä Aarhus, jonka tavoitteena on rakentaa vanhasta satamakaupungista elinvoimaisempaa kulttuurikaupunkia. Aarhusin urbaanin mediatilan suunnitelmien mukaan hankkeen tavoitteena on tarjota tila median esittelyyn ja tallettamiseen sen eri muodoissa, käsittäen lasten ja aikuisten kirjallisuutta, elokuvia, musiikkia, aikakauslehtiä ja pelejä. Samaan rakennuskompleksiin suunnitellaan automaattista parkkitilaa tuhannelle autolle, erilaisia työskentelytiloja, avoimia tiloja ja halleja, jotka ovat avoimia kenelle tahansa. Valmistuessaan Aarhus odottaa päivittäiseksi kävijämääräkseen yli kolmea tuhatta asiakasta ja sen tavoitteena on edistää alueellista yhteistyötä asukkaiden-

sa ja muiden toimijoiden, kuten yritysten, kesken. (Urban Mediaspace Aarhus 2012.) Suomessa yhtenä isompana kehityshakkeena uudenlaisen kirjastotilan luomiseksi on käynnissä Helsingin kaupungin keskustakirjastohanke. Hankkeen suunnitelmissa on luoda Helsingin keskusta iso kirjastokompleksi, jonka tavoitteena on olla erityisesti kohtauspaikka ja käyttäjiensä toinen olohuone. Kirjaston palveluita, aineistoa, tekniikkaa ja fyysistä tilaa pyritään suunnittelemaan ja rakentamaan erityisesti asiakaslähtöisestä näkökulmasta. Uuden keskustakirjaston tavoitteena on saavuttaa 5 000 asiakasta päivässä ja tavoitteen saavuttamiseksi suunnitelmissa on kirjaston oleminen päivittäin auki aina ilta kymmeneen saakka. (Keskuskirjasto – Tulevaisuuden kirjasto 2012.)

2.4 Tulevaisuuden kirjaston toimintamuodot

Kirjastojen kehitystrendit näyttävät kautta maailman olevan menossa kohti kirjastoa, joka on merkittävä toimija yhteisöllisesti, helposti saavutettava ja lähestyttävä ja sen toiminnan kehittämisen keskiössä ovat asiakkaat. Fyysinen tila ei sido kirjastoa ja sen toimintaa, vaan kirjasto laajenee yhä enemmän sähköiseen muotoon kasvattaen myös internetissä jalansijaansa. Kirjaston aineisto näyttää monimuotoistuvan fyysisestä kirjasta kohti monimediallista aineistoa. Tulevaisuuden kirjastojen tarjonnasta on yhtä luontevaa löytää perinteistä kirjastomateriaalia kuin esimerkiksi erilaisia kulttuuritapahtumia, luentoja, taidenäyttelyitä, uuden teknologian esittelyitä ja käyttöopastuksia. Kirjastot elävät yhä enemmän asiakkaistaan, ei omista kokoelmistaan. Uusien kirjastohankkeiden haasteena tulee tulevaisuudessa olemaan erityisesti asiakkaidensa totuttelemisen uusiin toimintamuotoihin ja heidän sitouttaminen luomaan itse omaa kirjastotilaansa.

Nykyteknologiaa esittelevä MAKE- lehti pohtii tulevaisuuden kirjaston toimintamuotoja ja sen mahdollisuuksia artikkelissaan *Is it Time to Rebuild & Retool Public Libraries and Make "TechShops?"* (MAKE 2011.) Artikkelissa leikitellään ajatuksella jossa kirjastot lähtisivät tarjoamaan asiakkailleen esimerkiksi erilaisia tiloja ja työkaluja, joissa asiakkaat voisivat suunnitella ja toteuttaa vaikkapa erilaisia isompia DIY (do it yourself) -projekteja käsittäen kaikkea aina huonekalujen rakentamisesta metallitöihin ja uuteen tietokoneteknologian suunnitteluun. Uusien toimintamuotojen pohtimisen taustalla on vahvasti käsitys siitä, että kir-

jastot nykyisellä palvelutarjonnallaan eivät houkuttele tarpeeksi asiakkaita. Artikkelin haavekuvissa kirjastoista lainattava materiaali laajentuisi siis muun muassa erilaisiin työkaluihin vasarasta sirkkeliin ja uusista kirjastotiloista löytyisi mahdollisuuksia uudenlaiseen toimintaan.

Uudenlaista kirjastotoimintaa on kokeiltu käytännössä esimerkiksi yhdessä amerikkalaisessa julkisessa kirjastossa. Kaapelitelevisioyhtiön CNN:n (Cable News Network) julkaisemasta artikkelista selviää, että amerikkalainen Charlotten ja Mecklenburgin maakuntien julkinen kirjasto North Carolinassa tarjoaa lapsiasiakkailleen multimediatilaa, jossa he voivat äänittää tarinoita ja kuvata videoita. Multimediatilalla pyritään tukemaan lasten oppimista tarinoiden kertomisen kautta. Kirjastossa uskotaan, että uusi teknologia ja sen käyttö mahdollistaa toisenlaisen lähestymistavan lasten oppimiseen tarinoiden kautta. Samaan aikaan kirjastossa ei nähdä uutta teknologiaa uhkana perinteiselle kirjastolle ja kirjoista oppimiselle. Artikkelissa käsitellään myös uusien kirjastotilojen nimipolitiikkaa. Sen sijaan, että uudet urbaanit kirjastotilat viittaisivat nimellään kirjastoon tai edes kirjoihin, ne ovat ottaneet nimityksikseen Idea Storen, mediateekkejä ja multimedia-taloja. Uusien nimien tavoitteena on osaksi raikastaa kirjasto-brändiä ja siihen liittyviä mielikuvia, mutta myös ilmaista, että uuden ajan kirjastot eivät ole vain fyysiseen kirjaan keskittyviä laitoksia (Patterson, 2001). Kehitystrendit luovat jännitteitä kirjastoalan sisällä, ja saattavat tuoda asiakkaillekin mielikuvia, että uudet kirjastot ovat hylkäämässä kokonaan vanhat kirjastoperinteet ja arvot, vaikka näin ei välttämättä ole. (Sutter, 2009.)

2.5 Tapahtumat osana uutta kirjastoa

Tulevaisuuden kirjastot laajenevat yhä enemmän fyysisten seinien ulkopuolelle varsinkin digitaaliseen maailmaan. Samaan aikaan fyysisten kirjastotilojen olemassaolo koetaan tärkeäksi monin paikoin asiakkaiden näkökulmasta, oli sen tarjoamat palvelut kirjakeskeisiä tai ei (DCMS 2003, 22; Keiser, 2010; Sutter, 2009; Wooden 2006). Se, mitä fyysinen kirjasto tarjoaa tulevaisuudessa asiakkailleen voi olla hyvin pitkälti asiakkaista itsestään kiinni – kirjastonkäyttäjä halutaan yhä useammin mukaan suunnittelemaan kirjastopalveluita.

Mikko Leisti kirjoittaa keskustakirjasto hanketta käsittelevässä raportissaan, että tulevaisuuden kirjastot ovat Suomessakin yhä vahvemmin paikkoja, joissa kohdataan. Kirjaston aineisto elää ja kirjasto on aktiivisen toiminnan paikka. Tapahtumat tuovat ihmisiä julkisiin paikkoihin ja ihmiset kohtaavat siellä missä on elämää. Erilaisten kulttuuritapahtumien tuoma muutos kirjastoimagoon voi olla juuri se syy, mikä herättää ihmisten mielenkiinnon kohti kirjastoa, ja se voi antaa syyn vierailla kirjastossa uudestaan. (Leisti 2008, 32-42.)

Yleisten kirjastojen neuvoston (YKN) strategiassa vuosille 2011 - 2016 pohditaan muun muassa sitä, miten yleisistä kirjastoista tehdään houkuttelevia asiakkaille kiristyneessä kilpailussa asiakkaiden vapaa-ajanviettotavoista. Strategian työryhmä määrittelee julkaisussa yleisille kirjastoille yhteiset arvot, joissa yhtenä osa-alueena käsitellään yhteisöllisyyttä. Yhteisöllisyyden halutaan nähdä muodostuvan kirjastoissa esimerkiksi juuri sitä kautta, että kirjastot tarjoavat asiakkailleen tapahtumia, erilaisia tiloja työryhmille ja mahdollisuuksia sisällöntuottamiseen (YKN 2011, 13). Jotta kirjastot muuttuisivat kirjavarastoista kohtaamispaikoiksi, vaatii muutos toteutuakseen rohkeaa innovatiivista työtä. Strategisina päämäärinä tulevaisuuden kirjaston halutaan olevan inspiroiva elävä tila, joka tarjoaa tapahtumia ja elämyksiä. Yhtenä osa-alueena strategiassa nostetaan erityisesti nuorille ja maahanmuuttajille tuotettavat omanäköiset kirjastopalvelut (tm 2011, 15).

3. YOUNG TALENTS -TAPAHTUMAN TUOTTAMINEN KIRJASTOLLE

Tässä luvussa esittelen Sellon kirjastolle tuottamaani tapahtumasarjaa, joka kulkee yläotsikolla Young Talents. Young Talents käsitti alleen kolme tapahtumapäivää, jotka olivat kolme peräkkäistä perjantaita syyskuussa 2011. Young Talents -tapahtumasarjan tuottaminen oli opinnäytetyöni toiminnallinen osuus. Minulla ei ollut aikaisempaa kokemusta tapahtuman tuottamisesta näin laajassa mittakaavassa, joten projekti oli mielenkiintoinen ja haastava monin paikoin. Olin tehnyt aikaisemmin yhteistyötä Sellon kirjaston kanssa tuottaessani keväällä 2010 Kaiken kansan juhlan taidetyöpajoja ja elokuvanäytöstä. Kaiken kansan juhla on vuosittain Espoon Leppävaarassa Viaporintorilla järjestettävä ilmaistapahtuma, joka tuotetaan yhteistyössä Sellosalin, Sellon kirjaston, Humanistisen ammattikorkeakoulun ja Espoon järjestöjen yhteisön kanssa.

Lähdin kehittämään Young Talents -konseptia sillä tavoitteella, että sitä voisi tarvittaessa jatkaa osana Sellon kirjaston tapahtumallisuutta vielä tämän opinnäytetyöprojektin jälkeenkin. Taustalla oli ajatus luoda eräänlaista viitekehystä, jota kirjasto voisi halutessaan muokata tai monistaa parhaaksi näkemällään tavalla. Sellon kirjaston motivaatio tapahtumakokonaisuuden tilaamiseen oli nähdä miten organisaation ulkopuolinen toimija tuottaisi tapahtumallisuutta kirjastoon. Tapahtumallisuus osana Sellon kirjaston toimintaa ei ole kirjastolle täysin uusi osa-alue kirjaston palvelutarjonnassa, mutta sen parissa on vielä kehitettävää muun muassa yleisön saavutettavuuden kanssa. Tapahtumallisuutta halutaan vakiinnuttaa osana kirjaston toimintamuotoja, koska sitä kautta voidaan potentiaalisesti saavuttaa lisää asiakkaita. Young Talents -tapahtuman tavoitteena oli antaa nuorille lahjakkuuksille mahdollisuus päästä esittelemään taitojaan tai tuotoksiaan. Young Talents -tapahtumalla nuoret loivat itse oman näköistään tapahtumaa kirjastoympäristöön, joka osaltaan vastaa muun muassa aiemmin esiteltyihin Yleisten kirjastojen neuvoston strategisiin päämääriin toiminnan kehittämiseen käyttäjien kanssa ja erityisesti nuorille tuotettavien oman näköisten palveluiden tuottamiseen.

3.1 Tapahtuman sisällön määrittely

Lähdin ideoimaan tapahtumia Sellon kirjastolle miettien mahdollisia tapahtuman asiakaskohderyhmiä. Karkeasti jaotellen ryhmiä oli kolme: lapset, nuoret ja aikuiset, joista kukin käsitti alleen lisäjaotteluita esimerkiksi iän mukaan. Pyrin ideoidessani miettimään millaisia tapahtumia eivät esimerkiksi seniorit kohderyhmänä osaisi odottaa kirjastossa heille tarjottavan. Tavoitteena oli hakea jotain perinteistä kirjastomielikuvaa rikkovaa tapahtumakonseptia - jotain uutta ja yllättävää. Luovan ideointityön lopputuloksena minulla oli suunnitelmia esimerkiksi eläkeläisille suunnatuista päivätansseista kirjaston aulassa ja nuorille aikuisille suunnatuista pikatreffi -illoista.

Kirjaston myönteinen asenne tapahtumaideoita kohtaan antoi käytännössä minulle aiheen valinnassa vapaat kädet. Idealistasta täytyi kuitenkin valita yksi kokonaisuus toteutettavaksi, koska aikaa ja resursseja ei ollut kaikkien tapahtumaideoiden toteuttamiselle saman syksyn aikana. Ideointivaiheesta itse tapahtumapäiviin oli vain muutamia kuukausia, joka on hyvin tiukka aikataulu varsinkin nollabudjetin tapahtumien tuottamisessa käytännössä yhden hengen tiimillä. Sain pyynnön ideoida tapahtuma, joka olisi ”minun näköiseni” jolloin toteutettavaksi kokonaisuudeksi valikoitui nuorten taitoja esittelevän tapahtuma. Vaikka televisio tulvii erilaisia kykyjenetsintä ohjelmia, onko kaikilla kuitenkaan mahdollisuutta tulla esittelemään taitojaan kaiken kansan äärelle? Koin, että kirjasto tarjosi ympäristönä sekä yleisölle että esiintyjille matalan kynnyksen kohtaamispaikan. On hieman eri asia lähteä mukaan kisaamaan televisio-ohjelmaan paremmuudestaan, kuin tulla kaupungin kirjastoon tekemään itsensä näköistä tapahtumaa.

Kirjasto tapahtumapaikkana mahdollistaa mielestäni myös laajan kirjon tapahtumien sisällöntuottamisessa, koska se ei ole vielä vahvasti profiloitunut jonkin tietyn taiteenmuodon, esimerkiksi postmodernin valokuvan, esittelyareenana. Kirjastolla on lähinnä kirjakeskeinen mielikuva rasisitteenaan, joka myös luo mahdollisuuden yllättää helposti tuomalla jotain kontekstista poikkeavaa kirjastotalaan.

Erityisesti nuoret ovat kirjaston asiakasryhmänä sellainen taho, jota ainakin Sellon kirjasto on ilmaissut haluavansa tavoittaa. Nuorten kirjastokäyttöä on tutkittu alalla jonkin verran ja he ovat kohderyhmänä kirjastonasiakkaista ehkä eniten ristiriitaisia tunteita herättävä asiakaskunta. Ristiriitaa aiheuttaa ehkä lähinnä nuorten kirjastonkäytön tavat – koululaisten ja opiskelijoiden roolissa he ovat selkeä osa perinteistä kirjastopalvelu kenttää, mutta vapaa-ajallaan saattavat aiheuttaa oleskelullaan häiriötä seesteisessä kirjastoympäristössä (Alameri-Sajama 2007, 12). Toisekseen sähköiseen tiedonhakuun kasvaneet ja orientoituneet nuoret harvoin käyttävät perinteisiä kirjastopalveluita, joten kirjastot ovat joutuneet pohtimaan mitä he voisivat sen sijaan tarjota nuorille kirjastossa. Yhtenä osa-alueena nuorten mielenkiintoa nostattamaan on tuotu tapahtumallisuus, vaikka nuoret eivät ole suinkaan ainoa kohderyhmä kirjastossa, jolle tapahtumia halutaan järjestää.

Young Talents -tapahtumapäiviksi valikoitui kolme peräkkäistä perjantaita syyskuussa 2011 - 9.9., 16.9. ja 23.9. Haasteena oli lähteä tekemään tapahtumaa perjantai-illoiksi, jonka yhtenä asiakaskohderyhmänä olivat nuoret. Kilpailu nuorten käyttämästä vapaa-ajasta on kovaa, eikä perjantain alkuillan viettäminen kirjastossa välttämättä tuo porukassa sitä kaikista katu-uskottavimman kaverin roolia. Perjantain alkuillalle sijoitetut tapahtumat saattavat myös houkutella kirjastoon potentiaalisesti juhlatunnelmaansa nostattavia asiakkaita, jolloin riskinä on myös järjestyshäiriöitä.

Halusin tuoda nuoret taitajat kirjastossa paraatipaikalle, eli tilaan, jossa olisi suurin mahdollisuus saada sattumalta kirjastoon tulleet asiakkaat mukaan seuraamaan tapahtumia. Sellon kirjaston aula esiintymislavoineen oli luontainen valinta. Se oli kirjaston tiloista isoin ja lähes kaikki kirjastoon tulevat asiakkaat kulkevat sen kautta. Kirjaston aula ei rakennuksen suunnitteluvaiheessa ollut lähtökohtaisesti rakennettu esiintymispaikaksi, joten aulan akustiikka, valaistus ja muu esitystekniikka aiheuttivat omia haasteita tapahtumille.

Sellon kirjaston aula on korkea tila jonne on näkymät kolmesta kerroksesta. Kuvassa lyhytelokuvailtaa varten rakennettu katsomo ja valkokangas. Kuva John Åhman.

Tapahtumapäivien sisältö muotoutui pitkälti niin, että lähdin ensin etsimään sopivia nuoria, jotka halusivat mahdollisuuden tulla esittelemään omia taitojaan ja tuotoksiaan kirjastoon. Koska tapahtuman tuottaminen aikataulullisesti oli haastava ja tapahtumat tehtiin lähes nollabudjetilla, jouduin luottamaan esiintyjien ja taiteilijoiden rekrytoinnissa pitkälti omiin verkostoihini. Käytin hyväkseni sosiaalista mediaa ja loin Facebook-yhteisöpalvelu -sivustolle tapahtumailmoituksen, jossa kerroin etsiväni Young Talents -tapahtumasarjaan nuoria lahjakkuuksia. Tapahtumailmoitusta levitettiin eteenpäin ja lopulta se poiki yhteydenottoja. Pikkuhiljaa tapahtumapaletti oli muotoutunut niin, että ensimmäisenä perjantai-iltana kirjaston valtasi urbaani katutanssikulttuuri, seuraavana lavalla tarjottiin akustista musiikkia, ja viimeisenä iltana syvennyttiin kolmeen lyhytelokuvaan. Ikähaarukka nuorien taitajien välillä oli lopulta 19 - 25 vuotta, vaikka en sitä lähtenyt esiintyjien rekrytointi -vaiheessa tarkasti rajaamaan.

3.2 Katutansseja kirjastossa

Ensimmäisenä Young Talents -tapahtumapäivänä 9.9. Sellon kirjaston aulan valtasivat katutanssikulttuurin innokkaat harrastajat ja monet katutanssikulttuurista kiinnostuneet nuoret. Lepuski Jam -nimellä kulkenut tanssitapahtuma sijoit-

tui katutanssikulttuurin kentällä ruohonjuuritason tapahtumaksi, joka tarjosi mahdollisuuden muun muassa aloitteleville tanssijoille kokeilla taitojaan ja kehittyä tanssijana. Tanssilattia ja tanssikisat olivat avoimia kaikille halukkaille ilmaiseksi.

Avaintekijänä tapahtumapäivän onnistumiseksi toimi Elja Kaartinen, joka toimi muun muassa tapahtuman juontajana. Kaartisen oma harrastajatausta katu-tanssikulttuurin saralla ja sitä kautta kertyneet laajat verkostot olivat erittäin tärkeässä roolissa tapahtuman onnistumisen kannalta. En ollut aikaisemmin tuottanut mitään näin laajamittaisesti tanssiin liittyvää tapahtumaa, joten kokemus oli mielenkiintoinen, haastava ja arvokas. Pääasiallisesti tapahtumaan osallistuneet nuoret oli tavoitettu niin sanotusti puskaradion kautta, eli tieto tapahtumasta kulki suullisesti tutulta toiselle. Lopputuloksena oli se, että kirjaston aulassa oli parhaimmillaan 160 ihmistä, joista 34 oli kisaamassa paremmuudestaan tanssilattialla.

Tanssikisaa käytiin muun muassa rinkikarsinnan muodossa. Kuva: Iiro Sivula.

Lepuski Jam -tanssitapahtuman tavoitteena oli tuoda näkyvyyttä nuorten itsensä luomalle katutanssikulttuurille. Itseäni tanssitapahtuman tuomisessa kirjasto-ympäristöön kiinnosti juuri urbaanin tapahtuma-areenan mielikuvan luominen.

Sekä katutanssikulttuurin harrastajat että muu asiakaskunta tuntuivat olleet positiivisesti yllättyneitä miten hyvin lopulta katutanssikulttuuri istui Sellon kirjaston aulatilaa. Katutanssikulttuurin harrastajien keskuudessa on havaittavissa vahvaa yhteisöllisyyttä, joka ilmenee muun muassa harrastajien kesken vallitsevassa hyvässä ja kannustavassa ilmapiirissä. Kannustava ilmapiiri ulottuu myös siihen, että esimerkiksi erilaisia tanssitapahtumia ja katutanssikulttuurin sanansaattajia halutaan kulttuurin sisällä tukea. Käytännössä tämä näkyi Lepuski Jam -tapahtumassa siten, että saimme esimerkiksi tanssikisojen tuomareiksi katutanssikulttuurin kovia ammattilaisia kuten Jenni Heikkisen, joka on yksi Suomen johtavia house ja hip-hop -tanssijoita.

Lepuski Jam -katutanssitapahtuman tuomareina toimivat vasemmalta oikealle Jenni Heikkinen, Olli Ohls ja Elias Dunkel. Kuva: Minna Parkkisenniemi.

Kaikista kolmesta Young Talents tapahtumasta Lepuski Jam -tanssitapahtuman oletettiin aiheuttavan eniten häiriötä muille kirjaston asiakkaille kovan musiikin vuoksi. Meluhaittaa ajatellen tapahtuma alkoi kello 18 ja jatkui aina ilta-yhdeksään. Kirjaston ovet suljetaan normaalisti arkisin kello 20, mutta tapahtumapäivää varten saimme luvan pidentää aukioloaikaa tunnilla. Ajatuksena oli, että meluhaitta häiritsisi vain kahden normaalin aukiolotunnin ajan muita kirjaston asiakkaita. Olin varautunut etukäteen hieman siihen, että tiukkasanaista palautetta tapahtuman aiheuttamasta häiriöstä saattaisi tulla tapahtuman aikana

tai sen jälkeen, mutta yllätyksekseni tapahtuman epäsovinnaisuudesta kirjasto-ympäristössä ei tullut valituksia. Tapahtuman aikana Sellon kirjaston palvelupäällikkö Hilikka Ranttila oli kiertänyt kirjastossa tiedustelemassa asiakkailta, että kokevatko he tapahtuman häiritseväksi. Vastaukset olivat olleet vastoin odotuksia hengeltään positiivisia.

Katutanssikulttuuri vaikuttaa olevan juuri nyt kovassa nosteessa Suomessa. Katutanssikulttuuriin perehtymätön saattaa kuitenkin tunnistaa erilaisia tanssiryhmiä kuten Will Funk For Food, joka saavutti tunnettavuutta koko kansan keskuudessa vuonna 2009 Talent Suomi -televisio-ohjelmassa. Nuorten keskuudessa urbaanin katutanssin voisi kuvitella houkuttelevan sen rajoja rikkovan ilmaisun vuoksi. Moniin tanssiharrastuksiin liittyy isona osana koreografioiden tiukka opettelu ja säännönmukaisuus. Katutansseissa on myös tiettyjä säännönmukaisuuksia, mutta se antaa paljon tulkinnanvaraa ja siten jokaisella tanssijalla on mahdollisuus rakentaa oma itselleen ominainen tyyli tanssia ja ilmaista itseään. Kirjasto katutanssikulttuurin esittelyareenana toimii kahteen suuntaan: se tuo esille alakulttuuria ja sen tekijöitä, joista saavutettava tieto tavalliselle kansalaiselle ei ole välttämättä saatavilla perinteisen kirjan tai välttämättä aina edes internetistä. Samalla katutanssikulttuuri kasvattaa potentiaalisesti jalansijansa ja näkyvyyttään laajemmalle yleisölle, lisää harrastajamääriä ja saavuttaa uskottavuutta taiteenmuotona siinä missä muutkin taiteenlajit.

Koska halusimme palkita tanssikisassa ansioituneet tanssijat, otimme tavoitteeksi saavuttaa tuotesponsoreita tarjoamaan kilpailun voittajille palkintoja. Sponsorointia vastaan luvattiin näkyvyyttä youngtalents.fi nettisivuilla ja Lepuski Jam -tapahtuman Facebook -tapahtumakutsussa. Katutanssikulttuurin yhteisöllisyys näytti ulottuvan myös alan kaupallisiin toimijoihin. Tapahtuman juontajan Elja Kaartisen laajat verkostot mahdollistivat sen, että saavutimme yhteistyökumppaneiksemme muun muassa Belles baskets for elles -kenkäliikkeen ja katutanssikoulu Saiffan. Tanssikilpailun voittajat palkittiin muun muassa lahjakorteilla ja t-paidoilla.

Halusin taltioida tapahtuman tunnelmaa sekä valokuvaamalla että videokuvamalla tanssitapahtuman. Valokuvauksessa apunani toimi liro Sivula, jonka kanssa myös perehdyimme kirjaston videokameralaitteistoon. Valokuvia illasta

tuli tallennettua lopulta 867 kappaletta ja videokuvamateriaalia oli lähes koko kolmen tunnin ajalta. Tapahtuman jälkeen valokuvia julkaistiin Sellon kirjaston Flickr -kuvapalvelutilissä ja Facebook-yhteisöpalveluun luomallani Young Talents -sivustolla. Videomateriaalista editoimme kolme videokokonaisuutta, jotka julkaistiin Sellon kirjaston YouTube -kanavalla. Tapahtumien taltioimisen tavoitteena oli kerätä markkinointimateriaalia mahdollista jatkoa ajatellen. Valokuvien ja videokuvan taltioiminen kirjaston tapahtumista ja niiden julkaiseminen on yksi tapa viestiä kirjaston uudenlaisista palvelumuodoista, jotka eivät ole kirjakeskeisiä.

3.3 Livemusiikki paikkaamassa musiikin laskevia lainausmääriä?

Nopea teknologian kehitys ei ole vaikuttanut vain tiedon sähköistymiseen, vaan se on ulottanut vaikutuksensa laajasti median eri muotoihin. Osana kirjaston perinteistä kokoelmaa musiikki ja sen kulutustavat ovat vaikuttaneet varmasti osaltaan musiikin lainaamiseen kirjastoista. Kehityskulku musiikin tallennusmuodosta on kulkenut aina vinyylilevyistä C-kasetteihin, CD-levyyn ja lopulta sähköiseen mp3-muotoon. Äänilevyn asema musiikinkuluttamisen keskeisempänä tuotteena on murtunut ja yhä useampi kuuntelee musiikkia erilaisten palveluiden kautta tai lataa sitä laittomasti internetistä. (Tiihonen 2010, 8-11.) Musiikkia kuitenkin kulutetaan paljon. Digital Media Finland Oy:n tekemän selvityksen mukaan esimerkiksi vuonna 2009, 69 % prosenttia suomalaisista kuunteli päivittäin musiikkia. Raportista selviää myös, että 16 - 29 vuotiaista 64 % käytti internetiä musiikin lataamiseen tai kuunteluun vuonna 2008 (Allgillander & Martikainen 2009, 9). Vaikka selvitys on joitakin vuosia vanha, en usko sähköisen musiikinkulutuksen lähteneen laskuun, vaan päinvastoin kasvaneen.

Äänilevy ei ole kirjaston ainoa tapa välittää ja ylläpitää musiikkia yhtenä kulttuurin osa-alueena. Kirjaston kokoelmista löytyy paljon esimerkiksi nuottikirjoja, musiikkialaan liittyviä lehtiä, tietokirjoja ja musiikintekijöiden elämänkertoja. Sellon kirjasto tarjoaa perinteisten kirjastopalveluiden lisäksi musiikkiin liittyen asiakkaidensa käyttöön digistudiota, jossa on mahdollisuus päästä tekemään ja äänittämään itse omaa musiikkia. Seuraavana askeleena kirjasto on ottanut haasteekseen myös tuoda mahdollisuuden musiikintekijöille tulla estradille eli

kirjastotilaan esittämään omaa musiikkiaan. Käytännössä tämä on näkynyt kirjastossa järjestettävän Demo-ilta -tapahtuman muodossa.

Halusin myös Young Talents -tapahtumasarjassa tuoda aulaan livemusiikkia. Tavoitteenani ei ollut järjestää aulaan rokkikonserttia jo tilan haasteellisen akustiikan vuoksi, vaan halusin luoda aulaan rauhallisempaa tunnelmaa akustisen musiikin parissa. 16.9.2011 järjestetyssä tapahtumapäivässä kirjaston lavalle nousikin nuori lupaava laulaja-lauluntekijä Henri Seger. Tiuhaan keikkailleen helsinkiläisen artistin minimalistinen soitantatyyli ja hieman melankolinenkin tulkinta loi avaraan aulatilaan rauhallista tunnelmaa, joka oli hyvin päinvastainen edellisen perjantain katutanssikarkeloihin.

Segerin soitannasta saattaa kuulla vaikutteita 90-luvun vaihtoehtocountrysta tai jopa Lennonilta. Kuva: Minna Parkkisenniemi.

Rauhoittumisen tunnelman hakeminen iltaan oli kuitenkin tarkoituksenmukaista, koska kaikki kirjastossa tapahtuva tapahtumatoiminta ei tarvitse olla isoa ja äänekästä, mutta se voi silti toimia vanhahtavan ja pölyisen kirjastoimagon päivittäjänä. Rakensin aulaan katsomoa mukavista sohvaryhmistä ja pyrin houkuttelemaan asiakkaita pysähtymään hengähtämään ja nauttimaan akustisesta musiikista kahvikupposen äärellä hektisen syksyn sykkeessä. Tavoitteena oli luoda olohuonemaista tunnelmaa.

Katsomoon todut neulegraaffittikorit houkuttelivat yllättäviä virkkaajia Henri Segerin keikan ajaksi. Kuva: Minna Parkkisenniemi.

Henri Segerin keikka tavoitti aulaan kymmenkunta ihmistä, joka oli osakseen aikamoinen kontrasti edellisen perjantain kävijämäärään. Musiikkialalla on paljon kilpailua, joka vaikuttaa musiikintekijöiden ympärillä liikkuviin ilmiöihin kuten esimerkiksi ”artistikulttiin”. Laajempaa näkyvyyttä saavuttaneet artistit vetävät luonnollisesti jo pelkällä nimellään yleisöä paikalle, siinä missä vähemmän tunnetut, usein jotain musiikin alagenreä edustavat artistit, keräävät yleisöä hieman pienemmällä volyymilla. Vähäisestä yleisömäärästä huolimatta pidin Segerin keikkaa musiikillisista lähtökohdista onnistuneena. Kävimme artistin kanssa keikan lopuksi lavalla niin kutsutun taiteilijahaastattelun, jossa keskustelimme yhdessä artistin kanssa hänestä, hänen musiikistaan ja tulevaisuuden tavoitteistaan. Samalla yleisöllä oli mahdollisuus esittää artistille kysymyksiä. Taiteilijahaastattelulla halusin tarjota yleisölle syvempää katsausta nuoreen taitajaan ja hänen taiteeseensa. Taiteilijahaastattelut ovat mielestäni hyvä tapa tuoda lisäarvoa kulttuuritapahtumille ja niiden kautta yleisöllä on usein mahdollisuus saada syvempi katsaus kulloinkin käsiteltävänä olevaan taiteenmuotoon tai taiteilijaan. Taiteilijahaastatteluiden kautta taidetta ja taiteilijaa voidaan helpolla tavalla tuoda lähemmäksi yleisöä.

Vaikka Henri Segerin keikka ei saavuttanutkaan Sellon kirjaston aulaan satapäistä yleisöä, koin keikan avulla saavuttaneeni parikin asettamistani tavoitteista Young Talents -tapahtumasarjan suhteen: tarjosin areenan lupaavalle artistille saavuttaa uutta kuulijakuntaa ja elävöitin tapahtumalla fyysistä kirjastotilaa, jota kautta mahdollisesti loin mielikuvia asiakkaille kirjastosta paikkana, joka on elinvoimainen, ajan hermoilla ja kiinnostava tapahtumapaikka. Akustinen musiikki näytti toimivan kirjastotilassa ja näkisin, että kirjasto voisi tällä tavalla helposti vakiinnuttaa tapahtumallisuutta musiikin saralla. Akustisen musiikin etuna on se, että se harvoin ärsyttää asiakkaita samalla tavalla kuin esimerkiksi konemusiikin esittäminen aulassa voisi.

3.4 Lyhytelokuvat kirjastossa

Elokuvat ovat osa perinteistä kirjastokokoelmaa ja ne ovat aineistona varsin suosittua materiaalia asiakkaiden keskuudessa. Elokuvat ovat musiikin tavoin kärsineet asiakkaiden kulutustottumuksien muutoksista, mutta eivät ehkä yhtä laajassa mittakaavassa kuin musiikkiala. Kirjastojen haasteena on ylläpitää mielenkiintoista ja laadukasta elokuvakokoelmaa, ja niiden tavoitteena on tarjota jotain muutakin kuin elokuvavuokraamoista tuttua valtavirtaelokuvaa (Leppinen 2007, 113). Lyhytelokuvat jäävät mielestäni harmittavan usein kokoillan elokuvien varjoon, vaikka esimerkiksi laadukasta lyhytelokuvaa tuotetaan aktiivisesti maailmalla ja Suomessa. Lyhytelokuvien esittelyareenat saattavat olla useammille suomalaisille vielä tuntemattomia, vaikka esimerkiksi Suomessa järjestetään vuosittain lyhytelokuvaa käsitteleviä tapahtumia kuten Helsingin lyhytelokuvafestivaalit. Kirjastot voisivat olla yksi potentiaalinen areena, jotka voisivat profiloitua yhdeksi lyhytelokuvia esitteleväksi tahoksi.

23.9.2011 eli kolmantena ja viimeisenä Young Talents -tapahtumasarjan päivänä kirjaston aulassa esiteltiin kolmen lahjakkaan elokuvantekijän lyhytelokuvia. Lyhytelokuvaillan alaotsikkona oli *Love lives – love dies*, koska elokuvien aihealueiden yhdistäväksi tekijäksi nousi sattumalta rakkaus ja ihmissuhteet. Tom Norrgrannin ja Nils-Erik Ekblomin romanttinen komedia *Love Between Storeys* ja Emma Kinnin Quentin Tarantino vaikutteiset lyhytelokuvat *Triumph* ja *John F.*

Smith loivat melkoisen kontrastin toisiinsa nähden. Norrgrannin ja Ekblomin romanttinen komedia oli siisti dialogipainotteinen lyhytelokuva, jossa kaksi toisilleen tuntematonta henkilöä jäävät sattumalta hissiin jumiin ja rakastuvat. Emma Kinnin kaksi lyhytelokuvaa olivat visuaalisesti paljon voimakkaampia sisältäen muun muassa väkivaltaa. Lisäksi Emman elokuvat käsittelivät ihmissuhdepetturuutta ja uhrin koston väärintekijää kohtaan.

Nuoret lupaavat elokuvantekijät vasemmalta oikealle: Tom Norrgrann, Nils-Erik Ekblom ja Emma Kinni. Taiteilijahaastattelun vetäjänä Minna Parkkisenniemi. Kuva: John Åhman.

Elokvien ainoaksi yhdistäväksi tekijäksi ei ainoastaan muodostunut elokuvien aiheet, vaan yhtäläisyyksiä löytyi myös elokuvien tuotannollisista seikoista. Emma Kinnin elokuvatuotannot liittyivät hänen elokuva-alan opintoihin Southamptonissa Englannissa, joka näkyi muun muassa siinä, että elokuvien tuotantotiimi ja näyttelijät olivat Englannista. Tom Norrgrann ja Nils-Erik Ekblom puolestaan rekrytoivat näyttelijänsä myös Englannista ja kuvasivat elokuvansa ulkokohtaukset Lontoossa. Elokuviin käytetystä intensiivisestä työstä ja sitä kautta näkyvästä laadukkuudesta kertoo ehkä jotain se, että Emman *Triumph* -elokuva palkittiin keväällä 2011 Kalifornian *Best Shorts* -elokuva festivaaleilla, ja Norrgrannin ja Ekblomin *Love Between Storeys* oli ehdolla Helsingin lyhytelokuvafestivaalien ammattilaisten sarjassa vuoden 2011 parhaaksi fiktioksi.

Elokuvanäytös keräsi lopulta noin 50 katsojaa, joka osoittautui yllättävän aktiiviseksi yleisöksi elokuvanäytöksen loppuun käydyssä taiteilijakeskustelussa. Taiteilijakeskustelu käytiin kootusti niin, että johdattelin keskustelua elokuvien sisältämistä teemoista elokuvan tekijöihin ja elokuva-alan ilmiöihin. Erityisesti Emma Kinnin elokuvien ravisteleva visuaalinen materiaali puhutti, mutta ohjaajan avatessa töidensä taustoja sekä värien ja teemojen symboliikkaa, yleisö tuntui pääsevän syvemmälle elokuvaan ja saaden sitä kautta kokonaisvaltaisemman elokuvakokemuksen.

Olin varautunut elokuvanäytöksen ajoittaisten rajujen sisältöjen poikivan kirjastolle negatiivista palautetta. Sellon kirjaston aulan kautta kuljetaan muun muassa kirjaston lasten osastolle jolloin oli mahdollisuus, että joku kirjaston nuoremista asiakkaista altistuisi hänelle epäsopivalle materiaalille. Keskustelin aiheesta etukäteen kirjaston henkilökunnan kanssa, mutta heidän mielestään elokuvanäytöksen materiaali oli esittämiskelpoista aulaan. Ainoa negatiivinen asiakaspalaute tapahtumaan liittyen koskikin elokuvista muodostunutta meluhaittaa vaikka kaikkien kolmen elokuvan yhteiskesto oli vain noin tunnin luokkaa. Vertailun vuoksi voidaan nostaa edellisen perjantain tanssitapahtuma jossa kovalla soitettu musiikki valloitti kirjastotilaa kolmen tunnin ajan.

Aula elokuvanäytöksen tapahtumapaikkana ei ollut ehkä paras mahdollinen valinta. Valinnan taustalla oli kuitenkin tavoitteet mahdollisimman laajan näkyvyyden saavuttamisesta kirjastotilassa. Kirjaston Akseli-salissa olisi ollut elokuvanäytöksen kannalta parempi esitystekniikka ja Akseli-salin valaistusta olisi päässyt säätämään aulaa paremmin. Lisäksi ympäristön melu ei olisi ehkä häirinnyt elokuvakokemusta suljetussa tilassa tai vastaavasti elokuvista aiheutuva mahdollinen häiriö muille asiakkaille olisi ollut pienempi. Koin kuitenkin aulan elokuvanäytöksen olleen onnistunut ja tätä väitettä tuki myös yleisön antama positiivinen asiakaspalaute.

3.5 Markkinointi

Koska tapahtumien toteuttamiseen ei oltu budjetoitu varoja, täytyi tapahtuman markkinoinnin eteen tehdä paljon luovaa työtä. Käytännössä tämä tarkoitti, että verkostoja käyttämällä oli löydettävä ne väylät joiden kautta tapahtuma sai näkyvyyttä tai hyvän-näköistä markkinointimateriaalia käyttöönsä. Digitaalista viestintää opiskeleva Tanja Pelkonen teki kallisarvoista työtä tapahtuman visuaalisen ilmeen luomiseksi ja Young Talents -internetsivujen toteuttamiseksi. Tapahtumaa varten luodun visuaalisen ilmeen johdonmukainen käyttäminen kaikessa tapahtumaan liittyvässä markkinoinnissa ja muissa materiaaleissa oli tärkeää, koska se loi tapahtumille yhdenmukaisen ilmeen alusta loppuun. Tapahtuman ammattimaisen otteen ja uskottavuuden luomiseksi oli mielestäni tärkeää, että visuaalista ilmettä oli mietitty ja se oli toteutettu huolellisesti, koska kyseiset tekijät vaikuttavat kohderyhmän mielikuvaan tapahtumasta ja tapahtumabrändistä.

Kokosin www.youngtalents.fi -sivustolle jokaisesta tapahtumapäivästä esittelymateriaalia. Liitteistä 1 ja 2 löytyy kuvakaappaukset youngtalents.fi -internetsivuista, joista voi saada osviittaa tapahtumalle rakennetusta visuaalisesta ilmeestä. Olin hyvin pitkälle jokaisen nuoren lupauksen oman aktiivisuuden varassa sen suhteen, kuinka motivoituneita he myös itse olivat etukäteismarkkinoinnin onnistumisessa. Tapahtuman tuottajana pyrin rakentamaan yhtenäistä ilmettä tapahtumapäivien esittelyteksteistä, kuitenkin tuoden esille kunkin päivän aihetta tai taiteilijaa heidän ehdoillaan. Ei ollut helppoa rakentaa kolmen eri taiteenlajin ylle yhtenäistä tapahtumabrändiä, vaikka kaikkia tapahtumien tekemiseen osallistuneita lahjakkuuksia yhdisti nuori ikä.

Tapahtuman markkinointi nollabudjetilla asetti haasteita. Sosiaalisen median valjastaminen käyttöön (kuten Facebook-yhteisöpalvelun tapahtumakutsut) oli itsestään selvää, mutta muuta medianäkyvyyttä täytyi toivoa lähinnä hyvin laadittujen lehdistötiedotteiden voimasta. Pyrin lehdistötiedotteita ja muuta tiedotemateriaalia laatiessani pitämään mielessäni kohderyhmät, joille viestin, räätälöiden näin kullekin kohderyhmälle omat tiedotteensa. Kohderyhmän kautta oli

myös mietittävä mikä olisi se oikea media, jota kautta haluttu yleisö saavutettaisiin. Medianäkyvyyden tavoittamiseksi olin asettanut itselleni kaksi tavoitetta:

1. Pääasiallisen kohderyhmän, eli nuorten mielenkiinnon herättäminen ja heidän osallistuminen tapahtumaan.
2. Muiden (esimerkiksi lehtimedien) mielenkiinnon herättäminen uudesta ilmiöstä kirjastossa: Ei enää hiljaista kirjastoa, vaan nuoret valtaamassa ja elävöittämässä tilaa, luoden samalla uutta urbaania kirjastoa.

Lehdistötiedotteiden lisäksi laadin tapahtumatiedotteita julkaistavaksi erilaisissa tapahtumailmoituksia yhteen keräävissä palveluissa kuten menovinkki.fi ja espoolaiset.fi -sivuston tapahtumakalentereissa. Tavoitteenani ei ollut kaivaa internetin syövereistä jokaista mahdollista tapahtumakalenteria päivittävää palveluntarjoajaa, vaan myös tässä tapauksessa lähestyin asiaa kohderyhmä jaottelun alueellisuuden kautta. Nuoria lähdin tavoittelemaan esimerkiksi Basso Radion nettisivujen kautta ja City-lehden city.fi -nettisivuilta löytyvien tapahtumakalentereiden kautta.

Oli harmi, että esimerkiksi paikallislehti Länsiväylä ei noteerannut Young Talents -tapahtumasarjaa lehdessään. Sain kuitenkin yhden kontaktini kautta pienen lehtijutun (liite 3) läpi Metro -ilmaisjakelulehteen, joka tämän opinnäytetyön kirjoittamishetkellä Metron mediakortin mukaan tavoitti noin 268 000 lukijaa päivittäin (Sanoma Kaupunkilehdet 2011). Jutussa oli nostettu 9.9. järjestetty Lepuski Jam -katutanssitapahtuma ja lopuksi mainittu myös, että kahtena seuraavana perjantaina oli luvassa lisää tapahtumia kirjastossa. Juttu julkaistiin Metro-lehden Metro Live -liitteessä, joka ilmestyi opinnäytetyönkirjoittamisen aikana Metron liitteenä joka perjantai. Metro Live -liite esittelee perinteisesti koko viikonlopun tapahtumia ja ilmiöitä ja sen kohderyhmän on nuorempi lukijakunta. Koska Metro lehti on osa Sanoma News -lehtitalokonsernia, löysi sama lehtijuttu tiensä myös nettiin omakaupunki.fi -palveluun, jonka uutisjuttuja nousee ajoittain esille myös Helsingin Sanomien nettisivujen kautta. Sanoma News omistaa myös Helsingin Sanomat, Iltalehden ja omakaupunki.fi -palvelun. Lopulta tapahtumat saavuttivat myös pientä näkyvyyttä Helsingin Sanomien menopalstalla.

Markkinoin Young Talents -tapahtumia myös kirjaston sisällä esimerkiksi levittämällä printtimainoksia pitkin kirjastoa. Sellon kirjastolla on käytössä yhtenä markkinointiväylänä eri puolelle kirjastoa sijoitettuja isoja televisioruutuja, joissa pyörii esitysgrafiikkaa ajankohtaisista aiheista tai tapahtumista kirjastossa. Laadin Young Talents -tapahtumasarjalle määritellyn visuaalisen ilmeen mukaiset mainokset info-tv:seen tavoitteenani kertoa vain pääkohdat tapahtumista (liite 4). Lisätietoja kaivanneet asiakkaat pyrin houkuttelemaan sosiaaliseen mediaan ottamaan selvää esimerkiksi Facebook-yhteisöpalveluun luoduista tapahtumakutsuista. En ollut kovin varma kuinka moni kirjaston asiakkaista oikeasti kiinnitti lopulta info-tv:ssä pyöriviin mainoksiin. Keräämäni kävijäpalautteen perusteella yksikään palautteen jättäjistä ei kertonut saaneensa tietoa tapahtumasta printtimainoksesta tai info-tv-mainoksesta.

3.6 Palautteet

Koin erityisen tärkeäksi kerätä resurssien puitteissa palautetta tapahtumissa vierailleilta asiakkailta. Laadin lyhyen palautelomakkeen, jota käytettiin kaikkina kolmena tapahtumapäivänä. (Liite 5) Lomakkeen oli oltava tarpeeksi lyhyt, jotta kynnys palautteen antamiseen olisi mahdollisimman pieni. Tavoitteenani ei ollut tehdä laajaa tutkimusta tapahtumien saavuttamasta yleisöstä, vaan saada suuntaa-antavaa tietoa siitä, millaista yleisöä tapahtumat saavuttivat ja mitä kautta tapahtumat saavuttivat näkyvyyttä. Halusin myös selvittää saavuttivatko tapahtumat Sellon kirjastolle uusia kävijöitä vai oliko kirjasto jo entuudestaan tapahtumaan osallistuneille tuttu paikka. Vastausmäärä jäi oletetusti pieneksi, koska palautelomakkeita ei ollut kukaan aktiivisesti tarjoamassa tapahtumayleisölle. Palautelomakkeiden täyttämisestä muistutettiin lähinnä tapahtumajuontojen ohessa.

Yhteensä kaikki kolme tapahtumaa keräsivät silmämääräisesti arvioituna noin 220 asiakasta, joka jakaantui siten, että ensimmäisen illan Lepuski Jam -tanssitapahtuma keräsi 160 kävijää, toisen illan Henri Segerin keikka noin kymmenisen henkeä ja kolmannen illan lyhytelokuvailta noin 50 katsojaa. Palautelomakkeita täyttivät ahkerimmin elokuvailtaan osallistuneet: sain takaisin yhteensä 27 täytettyä palautelomaketta, joka käsitti siis yli puolet elokuvanäytökseen osallistujista. Katutanssitapahtumasta palautelomakkeita täytettiin 27

kappaletta ja Henri Segerin keikasta neljä kappaletta. Tapahtumiin osallistuneiden ikähaarukka oli yllättävän laaja, nuorimmat palautteenantajat olivat 10-vuotiaita ja vanhin 70 -vuotias. Suurinta ryhmää edustivat noin 20-vuotiaat nuoret, jotka olivatkin yksi tapahtuman pääkohderyhmistä. Sukupuolijakauma ei ollut yllättävä: enemmistö palautteen antajista oli tyttöjä. Tätä voi selittää se, että usein tytöt näyttävät tarttuvan kyselylomakkeisiin poikia aktiivisemmin. Toiseksi kirjastot ovat saavuttaneet aikaisemmin hieman heikosti erityisesti nuoria miehiä. Silmämääräisesti arvioituna yleisössä sukupuolijakauma näytti kuitenkin olevan varsin tasainen.

Erityisen mielenkiintoista oli se, että tapahtumalomakkeiden perusteella ensikertaa Sellon kirjastossa vierailleiden ja entuudestaan paikan tuntevien kävijöiden jakauma oli hyvin tasainen. Ennakko-odotuksiani oli, että tapahtumat saavuttaisivat jonkin verran ensikertalaisia Sellon kirjastoon, mutta esimerkiksi kaikista Lepuski Jam -tanssitapahtuman palautteenjättäjistä (yhteensä 27) 12 ei ollut vieraillut Sellon kirjastossa aikaisemmin. Suurin osa palautteen antajista oli myös jostain muualta kuin Espoosta, joten kuntarajojen ylittäminen ei noussut nuorille kynnyskysymykseksi tapahtumaan osallistumiselle. Kaukaisimmat vieraat Young Talents -tapahtumiin tulivat Tampereelta ja Oulusta, joista kummas-takin vierailtiin katsomassa lyhytelokuvia.

Lähes kaikki palautteen-antajista kertoivat saaneensa tietoa tapahtumista joko ystävältä tai Facebook-yhteisöpalveluun luoduista tapahtumailmoituksista. Kysyttäessä olivatko asiakkaat vierailleet tapahtuman internetsivuilla paljastui, että vain harva oli löytänyt tiensä youngtalents.fi -sivustolle. Tähän varmasti vaikuttaa hyvin paljon se seikka, että kaikki oleellinen informaatio tapahtumista kerrottiin jo Facebook-yhteisöpalvelun tapahtumailmoituksissa. Young Talents -internetsivujen tarkoituksena oli luoda ammattimaista mielikuvaa tapahtumasta erityisesti potentiaalisille yhteistyökumppaneille, joiden intressinä on tietää millaiselta sivustolta heille tarjotaan esimerkiksi näkyvyyttä yhteistyökumppanuutta vastaan.

Yleisesti palaute tapahtumien sisällöstä oli positiivista ja vastaavanlaisia tapahtumia toivottiin kirjastoympäristöön lisää. Erityisesti lyhytelokuvaillan palautteissa kiiteltiin elokuvanäytöksen lopussa käytyä taiteilijakeskustelua. Palautteissa

nousi usein esille, että Young Talentsin tyyppistä, nuorille mahdollisuuksia luovaa tapahtumaa arvostettiin ja sille toivottiin jatkoa. Lisäksi toivottiin, että kirjasto tarjoaisi tulevaisuudessa esimerkiksi taidetyöpajoja nuorille, laulukilpailuja, lisää elokuvaan liittyvää tapahtumaa, taidetta ja runonlausuntaa, ja esimerkiksi nuorten muotoilijoiden ja vaatesuunnittelijoiden töitä esittelevää tapahtumaa. Kaiken kaikkiaan tapahtumapäivien tunnelmia muistellen ja keräämäni asiakaspalautteen perusteella näyttäisi siltä, että tapahtumia pidettiin onnistuneina. Negatiiviset kommentit palautteissa liittyivät lähinnä tapahtumapaikan akustiikkaan, äänentoistolaitteiden tai esitystekniikan suorituskyvyn riittämättömyyteen tai tanssitapahtuman musiikkivalintoihin.

Asiakaspalautteen lisäksi toivoin palautetta tapahtumista kirjaston puolelta. Loin Webropol-ohjelmalla lyhyen kyselyn, jonka lähetin sähköpostilla kaikille Sellon kirjaston henkilökunnan jäsenille (yhteensä noin 50 henkilöä). Olin tiedottanut tulevista Young Talents -tapahtumista ennen jokaista tapahtumapäivää sähköpostitse, ja kävin useammassa Sellon kirjaston aamupalaverissa kertomassa tulevista tapahtumista. Pyrin myös parhaani mukaan kaiken tuotannollisen työn ohessa verkostoitumaan kirjaston henkilökuntaan. Usein isoissa organisaatioissa sisäinen tiedonkulku takkuaa ja halusin välttää tilanteet, joissa kirjastolaiset itse eivät olisi tiedonneet mitä heidän kirjastossaan tapahtuu. Webropol- kyselyyn vastailtiin kirjastolaisten osalta laiskasti. Oliko kyse siitä, että kyseistä tapahtumakokonaisuutta ei nähty osaksi omaa työtä, joten kyselyyn vastaamista ei pidetty tärkeänä, tai jäikö se sähköpostitulvan alle - arvailuja voi jatkaa loputtomiin. Kyselyyn vastaaminen tapahtui anonymisti, joten negatiivisen palautteen antamiseksi ei olisi pitänyt olla kovin suurta kynnystä.

Kirjastolaisten vastauksia tuli lopulta kuusi kappaletta. Vastaajien mielestä tiedonsaanti tapahtumasta kirjaston sisällä oli riittävää ja parhaaksi tavaksi tiedottaa organisaation sisällä vastaavanlaisista tapahtumista oli sähköposti ja aamupalaverissa asian esille tuominen. Tapahtumakokonaisuuden sisältöihin oltiin vastauksissa tyytyväisiä ja aiheeseen otettu lähestymistapa sai kiitosta. Eräässä palautteessa kerrottiin, että vastaajan 16-vuotias tytär oli ihmetellyt tanssitapahtuman tuomaa täysin erilaista mielikuvaa kirjastosta, ”voiko tätä enää edes sanoa kirjastoksi?” Vastaajien mukaan Sellon kirjastossa on tilausta vastaavanlaisille tapahtumille ja eräs vastaajista koki, että erityisesti Young Ta-

lentsin tyypiset kirjastomielikuvaa uudistavat tapahtumat ovat juuri sitä mihin Sellon kirjasto haluaa profiloitua. Ilmeisesti myös tapa, jolla tapahtumat tuotettiin kirjaston ulkopuolisten toimijoiden voimin, koettiin vastaajien keskuudessa hyväksi. Kukaan vastaajista ei kokenut tapahtumien kuormittaneen työtaakkaansa lisää, vaan päinvastoin jopa inspiroineen omaa työtään.

3.7 Young Talents -tapahtumasarjan arviointi

Lähtiessäni ideoimaan Sellon kirjastolle erilaisia tapahtumakokonaisuuksia myönnän itsekin sortuneeni pohtimaan kirjastoa tilana, jossa hiljaisuus ja seesteisyys ovat sen tärkeitä ominaisuuksia asiakkailleen. Kirjakeskeisyys, tiedon hakuun ja välittämiseen liittyvät opastukset ja tapahtumat ovat monien kirjastojen keskeisintä tapahtumatoimintaa. Kehittäessäni Young Talents -tapahtumakonseptia halusin unohtaa perinteisen kirjakeskeisyyden ja painottaa tapahtumaa enemmän yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen suuntaan. Nuorten taitoja esittelevä tapahtuma tarjosi yleisölleen tietoa kolmelta eri kulttuurin osa-alueelta, antaen myös mahdollisuuden tutustua alakulttuureihin, joista saavutettava tieto ei ole välttämättä tasa-arvoisesti ja helposti kaikkien saavutettavissa. Tuomalla kirjastotilaan tapahtumallisuuden kautta esiin esimerkiksi urbaania katutanssikulttuuria, kirjasto toimii yhden ydin ajatuksensa keskiössä: tarjota tasa-arvoisia mahdollisuuksia päästä tiedon ja kulttuurin lähteille.

Young Talents -tapahtumasarja tuotettiin hyvin tiukalla aikataululla ja hyvin niukoin resurssein. Näistä lähtökohdista tarkasteltuna koin onnistuneeni tapahtumien tuottamisessa varsin hyvin. Kehittämisen varaa ilmeni selkeästi markkinoinnin kohdentamisessa oleellisiin kanaviin, hyvänä esimerkkinä youngtalents.fi -nettisivujen saavuttama vähäinen näkyvyys. Koin myös, että olisin voinut pyrkiä tehokkaampaan sisäiseen tapahtumista tiedottamiseen kirjaston sisällä. Vaikka kirjastolaisten antaman palautteen mukaan hyvät tiedotuskanavat tällaisissa asioissa ovat sähköposti ja aamupalavereissa vierailu, kertoo jo yksistään kirjaston henkilökunnalta saamani palautteen määrä jotain sähköpostitiedottamisen tehottomuudesta.

Olin asettanut yhdeksi tavoitteeksi tapahtumia tuottaessani sponsoriyhteistyötoimien saavuttamisen. Tavoitteenani oli houkutella esimerkiksi jokin virvoitusjuomayhtiö sponsoroimaan esiintyjille takahuonetarjoiluita. Täysin uuden tapahtumakonseptin luominen ja sen myyminen yhteistyökumppaneille ei ole se kaikista helpoin saavutettava tavoite, ja onnistuimmekin vain lähinnä tanssitapahtumaan liittyen saavuttamaan yhteistyökumppaneita. Yhtenä isona kynnyksenä isommille yhteistyökumppaneille tapahtumaan mukaan lähtemiseksi nousi tapahtumien tuottamisen tiukka aikataulu – vain muutamassa kuukaudessa tuotettu ja toteutettu tapahtuma ei anna tarpeeksi reagointiaikaa varsinkaan isoimmille yrityksille lähteä mukaan toimintaan.

Kaikesta kolmesta tapahtumapäivästä Henri Segerin musiikkikeikan tuottaminen olisi tarvinnut selkeästi enemmän työstöä. Seger jäi valitettavaan alakynteen kahteen muuhun tapahtumaan verrattaessa, koska en osannut esimerkiksi tuottaa tarvittavan mielenkiintoista markkinointimateriaalia artistista. Olin toisaalta jokaisen tapahtumapäivän osalta myös jokaisen nuoren lahjakkuuden oman aktiivisuuden armoilla, joten minun olisi pitänyt osata ehkä sitouttaa myös artisteja itseään toimimaan aktiivisemmin oman tapahtumaillan markkinoinnissa. Musiikkitapahtumaa tuottaessani olisin voinut pyrkiä myös asiakkaiden näkökulmasta mielenkiintoisempaan sisällöntuotantoon. Ehkä akustisen musiikin iltaa olisi voinut lähteä konseptoimaan open mic iltaman tyyliin, jossa estradi on avoin kaikille halukkaille.

Kaiken kaikkiaan saamani palautteen perusteella, sekä kirjaston, nuorien lahjakkuuksien että asiakkaiden suunnasta koen, että Young Talents -tapahtumasarja oli varsin onnistunut kokonaisuus, jolle oli selkeästi tilausta sekä asiakkaiden että kirjaston suunnasta.

4. SELLON KIRJASTON TAPAHTUMATUONTANNON KEHITTÄMINEN

Sellon kirjastossa on jo aiemmin työskennelty tapahtumien parissa, mutta kirjaston tapahtumatuotannossa on vielä selkeästi kehitettävää, jotta se saavuttaisi sen potentiaalin, mikä sillä voisi olla kirjaston uudistajana ja imagon päivittäjänä 2000-luvulle. Tämän opinnäytetyön alussa esitellyt esimerkit siitä, miten uuden kirjastomielikuvan luomiseksi esimerkiksi ulkomailla on työskennelty voivat antaa osviittaa siitä, mihin tulevaisuuden kirjastot myös Suomessa ovat mahdollisesti tähtäämässä. Tapahtumallisuus, kirjastot koko kansan olohuoneina ja kohtaamispaikkoina on selkeitä alan trendejä, joita ei saavuteta itsestään vaan niiden eteen täytyy tehdä töitä. Ajanhermoilla pysyminen, rohkeus ja innovatiivisuus nousevat avaintekijöiksi uutta kirjastoa rakentaessa. Tässä osuudessa luon kevyen katsauksen Sellon kirjaston tapahtumatoimintaan ja siihen, millaisia mahdollisia kehityskohteita minä näkisin tulevan kulttuurituottajan näkökulmasta kirjastolla olevan, jotta se voisi kehittää tapahtumallisuutta yhtenä asiakkaille tarjottavista palveluista.

4.1 Sellon kirjaston mahdollisuudet tapahtuma-areenana

Sellon kirjasto on fyysisenä tilana varsin uusi ja houkutteleva. Kirjaston aula on avara ja kutsuva ja se antaa mielikuvaa selkeistä linjoista, joita on kuitenkin sopivasti maustettu esimerkiksi värikkäillä huonekaluilla ja erilaisilla työskentelytilojen ryhmittelyllä, joita on luotu erilaisten tarpeiden mukaisesti. Sellon kirjasto on pääkaupunkiseudun yksi käydyimmistä kirjastoista ja yhtenä syynä on tähän varmasti onnistuneet ratkaisut kirjastotilan suunnittelussa. Toinen Sellon kirjaston onnenkantamoinen on sen hyvä sijainti, sillä Leppävaara on yksi Espoon vilkkaimmista kaupunkikeskuksista. Sellon kauppakeskus, Selloali ja Leppävaaran juna-asema vaikuttavat varmasti kaikki osakseen kirjaston asiakasmääriin, mutta myös kirjaston tuoma lisäarvo alueelle on tunnustettava. Sellon kirjastolla on siis hyvät edellytykset olla tunnistettava ja helposti saavutettava julkinen palvelu asiakkailleen jo pelkän sijaintinsa puolesta. Young Talents -tapahtumista kerätyt asiakaspalautteet osakseen paljastivat, että kirjastolla on

mahdollisuus saavuttaa asiakkaita helposti yli kuntarajojen, myös pääkaupunkiseudun ulkopuolelta, jos sen tarjoamat sisällöt ovat tarpeeksi mielenkiintoisia. Sellon kirjastolla on paljon mahdollisuuksia kasvaa vieläkin vilkkaammaksi kirjastoksi.

Kirjastossa erityisesti aula vaikuttaa tilalta, jossa on paljon potentiaalia rakentaa tapahtumallisuutta. Näin kirjastossa on aikaisemmin toimittukin, mutta ilmeisesti jo ennen Young Talents -tapahtumaa kirjastotilassa on huomattu aulan haasteellinen akustiikka ja esimerkiksi äänentoistolaitteiston riittämättömyys. Samalla aulassa järjestettyjen yleisötapahtumien tuoma meluhaitta on saanut monet asiakkaat antamaan kyseisestä ongelmasta tiukkaa palautetta.

Kehitysehdotuksena ehdottaisin, että kirjasto tilaisi selvitystyön aulan äänimaailman kehittämiseksi ja kunnollisen äänentoistolaitteiston hankkimiseksi. Selvitystyön tekeminen ei tarkoita aina kalliiden asiantuntijapalveluiden käyttöä, vaan vastaavanlaisen selvitystyön voisi tilata esimerkiksi alaa opettavilta oppilaitoksilta opiskelijatyönä. Samalla kirjasto voisi saavuttaa arvokkaita verkostoja kirjastoalan ulkopuolisiin toimijoihin.

Jos erilaisia yleisötapahtumia halutaan kirjastossa lisätä, kiinnittäisin huomiota myös mahdollisten esiintyjien pukuhuonetiloihin. Tällä hetkellä kirjastolla ei ole tarjota esiintyjille omaa tilaa esimerkiksi tavaroiden säilytystä tai vaatteidenvaihtoa varten. Ihanteellisinta tietysti olisi, jos kyseinen tila olisi mahdollisimman lähellä aulan esiintymislavaa. Huomioimalla esiintyjien tarpeet Sellon kirjasto viestii, että se arvostaa yhteistyökumppaneitaan ja haluaa pitää heistä huolta.

4.2 Tapahtumien markkinointi

Sellon kirjastossa tapahtuu paljon, mutta saako asiakkaat tietoa kirjaston tapahtumista? Markkinointi on yksi tärkeä osa rakentaa myös kirjastoimagoa. Sen ei tulisi olla välttämätön paha, joka hoidetaan vain, koska on pakko, vaan tapahtumamainoksien ulkoasuun tulisi kiinnittää paljon huomiota. Jos Sellon kirjasto haluaa viestiä itsestään elävänä urbaanina kirjastona, jossa tapahtumallisuus on osa kirjaston päivittäistä toimintaa, sen täytyy rohkeasti viestiä siitä asiakkailleen ja talon ulkopuolelle. Markkinoidessaan tapahtumiaan kirjaston on unoh-

dettava vaisuilu ja otettava rohkeasti käyttöönsä kaikki mahdollisuudet mitä sillä on saavuttaa lisää volyymiä ja näkyvyyttä. Jos markkinointimateriaalin tuottamisen äärellä tunnetaan voimattomuutta, kannattaa tähänkin osa-alueeseen valjastaa käyttöön alan ammattilaiset, sillä markkinointiin panostetut varat maksavat varmasti itsensä takaisin. Markkinointiväylien ja -tapojen ei aina myöskään tarvitse olla niitä tavanomaisimpia. Kirjasto voisi helposti valjastaa sissimarkkinoinnin keinoja käyttöönsä, esimerkiksi järjestämällä jonkin näyttävän tempauksen kauppakeskus Sellon puolella tavoitteenaan markkinoida omia palveluitaan ja tapahtumiaan. Sissimarkkinoinnilla tarkoitetaan epätyypillisiä markkinoinnin keinoja, joilla on mahdollisuus saavuttaa hyviä tuloksia pienin panoksin.

Tapahtumien markkinoinnissa yksi tärkeimmistä osa-alueista on kohderyhmän määrittely. Erilaisia tapahtumia järjestettäessä ei ole esimerkiksi sellaista kohderyhmää kuin ”kaikki”, eikä ole sellaista markkinointitapaa tai väylää, jota kautta tavoitettaisiin universaalisti ”kaikki”. Kohderyhmät huomioiden kirjaston tulisi laatia tapahtumamainokset ja muu markkinointimateriaali sen mukaan, mitä kohderyhmää kyseisellä tavalla halutaan tavoittaa. Lapsiin vetoaa hyvin toisenlainen markkinointimateriaali kuin nuoriin tai senioreihin.

Sellon kirjaston tulisi myös rohkeammin lähteä hakemaan näkyvyyttä Sellon ympäristössä. Sellon kauppakeskuksen hypermarkettien sisäänkäynnistä löytää esimerkiksi kokonaisen seinän hyvää julistemarkkinointitilaa, mutta sen on valloittanut käyttöönsä yksinomaan kirjaston naapuri Sellosali. Ehdottaisin, että Sellon kirjasto lähtisi rohkeasti selvittämään mitä mahdollisuuksia myös sillä olisi saada näkyvyyttä itselleen kauppakeskuksen puolelta.

Sellon kirjasto on ottanut hyvin haltuun sosiaalista mediaa, kuten Facebook-yhteisöpalvelua ja Flickr -kuva- ja videopalvelua. Facebook-yhteisöpalveluun luotu Sellon kirjaston sivu on ahkerassa päivityksessä ja kirjasto viestii muun muassa yleisötapahtumistaan sitä kautta. Katsaus kirjaston tapahtumakalenteriin Facebookissa saattaa kuitenkin antaa mielikuvan tapahtumien sekamete-lisopasta. Informaatiotulva on valtava ja tapahtumakalenterista on lähes mahdollonta saada nopeasti selkeää kuvaa kirjaston tarjoamista palveluista asiakkailleen.

Kalenteri

Taidenäyttelyt -> Galleria Anna Aulan vitriinialue

Sellon kirjaston kalenteri

Tänään

huhtikuu 2012

Tulosta

Vuokko

Kuukausi

Tapahtumat

ma	ti	ke	to	pe	la	su
26	27	28	29	30	31	1. huhti
09:30 Lintulaakson 12:00 Tilastokesku 13:00 Ilo lukea-pa +5.8000	13:00 Krokeli -harj 13:30 Sellon asiak. 16:30 Kurssivalmis +3.8000	12:00 Компьютерн 13:00 Espoon mus. 13:00 Espoon opet +5.8000	09:00 Asiakasvara 11:00 Gunilla Heim 12:00 varattu +5.8000	09:00 Asiakasvara 13:00 Krokeli -harj 13:00 HelMet Encor 13:00 Krokeli -harj	11:00 Words of pe 11:00 Suomenkieli 13:00 Story Hour ii	13:00 Börje Sellon
2	3	4	5	6	7	8
08:45 Espoonknuur 14:00 Kielikahvila 16:00 Hablamos er +3.8000	08:45 Espoonknuur 10:00 Asiakasvara 12:00 Nuikketeatteri +4.8000	09:00 Asiakasvara 09:30 Rokkaavat s 10:00 Käsitykko +0.8000	Kirjasto avoinna 09:15 Espoon kaup 09:30 Suomenkieli +5.8000		10:00 Asiakasvara 11:00 Suomenkieli 13:00 Story Hour ii	
9	10	11	12	13	14	15
	10:00 Espoon koulu 10:00 Lintuvaaran 11:00 Baby-Kino +3.8000	09:00 Kaiken kans 12:00 Asiakasvara 12:00 Компьютерн +5.8000	13:00 Kiravo-suuni 14:00 Tietopaja (ei 15:00 varattu +4.8000	09:45 perhepäiväh 10:00 asiakasvara 13:00 HelMet Encor	10:15 Svensk sagc 11:00 Words of pe 11:00 Draamalline	14:00 Lumotut vuo
16	17	18	19	20	21	22
09:00 asiakasvara 09:00 Uusi HelMet. 10:00 Kilonpuiston +4.8000	08:45 Espoonknuur 09:00 Jory 10:00 Lintuvaaran +6.8000	08:00 Kiravo-proje 10:00 Asiakasvara 13:00 Asiakasvara +4.8000	10:00 Postipuun 5f 11:30 Ruusutorpan 13:00 Sivistystoimi +3.8000	08:15 Vammaispa 15:00 Gadgets, Wi 16:00 As Oy Espoo	11:00 Suomenkieli 12:00 Suomen Ger 13:00 Story Hour ii	
23	24	25	26	27	28	29
10:00 Vuorovaikut 14:00 Kielikahvila 17:00 Kirjasairaale 18:00 Asiakasvara	10:00 Lintuvaaran 13:00 Uusi HelMet. 18:00 Partio	12:00 Компьютерн 14:00 English Book 15:00 Story Hour ii +2.8000	Espoon kirjailijat 14:00 Tietopaja (ei 16:00 Lautapeliker +2.8000	Vappujuhlat Har 08:00 HelMet kirja 18:00 Länsi-Uuden	10:00 Pyöräilyaihe 11:00 Suomenkieli 13:00 Story Hour ii	
30	1. touko	2	3	4	5	6
14:00 Kielikahvila 15:00 Asiakasvara 16:00 Hablamos er +2.8000		10:00 Perkkeanpu 12:00 Компьютерн 12:45 Vinkkaus / P +4.8000	08:00 Kirjavo-proj 08:30 Suomenkieli 09:30 Teatteriesity +2.8000	08:15 Espoon kaup 10:00 Menkilökunn 10:00 Menkilökunn +2.8000	10:00 Lasten laulu 11:00 Suomenkieli 13:00 Story Hour ii	12:00 Askartelua
Tapahtumat aikavälytykkeitä Helsinki						
Google-kalenteri						

Tapahtumat aikaväylä: Helsinki

Google-kalenteri

Kuvakaappaus Sellon kirjaston Facebook-sivuilta löytyvästä tapahtumakalenterista.

Vaikka kirjaston henkilökunnalle itselleen olisi selkeää se, mitä kalenterin värikoodit tarkoittavat, kuinka suurella todennäköisyydellä tapahtumakalenteria tarkasteleva asiakas lähtee selvittämään värikoodien merkitystä, varsinkin jos tavoitteena on saada nopeasti ja helposti tietoa? Ehdottaisin, että Sellon kirjasto pyrkisi selkeyttämään tapahtumakalenterinsa ulkoasua erottelemalla kirjaston sisäiseen viestintään tarkoitetut tilavaraukset ja varsinaiset yleisötapahtumat omiin kalentereihinsa.

Sellon kirjaston Facebook-sivulle on kiitettävästi luotu tapahtumailmoituksia kirjastossa järjestettävissä tapahtumista. Facebook-sivujen kautta tehtävä tapahtumamarkkinointi on tehokasta vain jos tapahtumakutsuja levitetään kirjaston verkostoille. Katsaus Sellon kirjaston Facebook-tapahtumiin paljastaa, että tapahtumiin oli kutsuttu vain pari ihmistä tai ei yhtään. Miten asiakkaat saavat tietoa tapahtumista, jos heille ei viestitä niistä? Koska kirjastossa tapahtuu paljon,

vaarana on eräänlainen informaatio-ähky, joka saattaa karkottaa asiakkaita seuraamasta kirjaston sosiaalista mediaa. Ehdottaisin, että tietotulvan välttämiseksi Sellon kirjaston tulisi kiinnittää huomiota esimerkiksi tapahtumakutsujen laatimisessa enemmän huomiota kohderyhmä-ajatteluun. Olisiko paikallaan pohtia esimerkiksi nuorten osaston, Pointin, omien Facebook-sivujen luomista, jota kautta kohdennettaisiin esimerkiksi tapahtumamarkkinointia juuri Pointin asiakkaille?

4.3 Yhteistyökumppaneiden saavuttaminen

Sellon kirjastolla on mahdollisuus saavuttaa paljon yhteistyökumppaneita ja verkostoitua monialaisesti erilaisiin tahoihin ja toimijoihin. Kirjaston valttina on ehdottomasti sen asema yhtenä kaikkien aikojen käytetyimmistä kulttuuripalveluista. Kirjastot tavoittavat laajan kirjon asiakkaita ja voivat sitä kautta kiinnostaa paljon myös kaupallisia toimijoita. Verkostoitumalla eri tahoihin kirjastolla on mahdollisuus saavuttaa käyttöönsä uusia resursseja toimintansa kehittämiseen ja uusien palveluiden tarjoamiseen asiakkailleen. Yhteistyö kaupallisten toimijoiden parissa kulttuurialalla on usein sponsoriyhteistyötä. Sponsoriyhteistyöllä kulttuuri-toimijat saavuttavat usein akuutteja lisäresursseja esimerkiksi rahoituksen muodossa tai tuotesponsoreina. Näkisin, että myös kirjastoilla olisi hyvä mahdollisuus saavuttaa tätä kautta tapahtumatuotannon osa-alueella niitä paljon kaivattuja lisäresursseja.

Ehdottaisin, että Sellon kirjasto lähtisi aktiivisesti selvittämään millaisia yhteistyömahdollisuuksia sillä voisi olla esimerkiksi Leppävaaran alueen oppilaitosten kanssa. Aivan Sellon läheisyydessä on esimerkiksi Metropolia Ammattikorkeakoulun yksi toimipiste, jota kautta olisi mahdollisuus valjastaa kirjaston käyttöön sellaista ammattitaitoa, mitä kirjasto voisi tarvita kehitellessään toimintamuotojaan esimerkiksi kehittyvän teknologian parissa. Sellon kirjaston rooli myös paikallisena toimijana on merkittävä ja sillä on mahdollisuus rakentaa vielä isompaa roolia alueellisena kulttuurikeskuksena. Monet paikalliset yhdistykset tai seurakunnat saattavat olla potentiaalisia kirjaston yhteistyökumppaneita.

4.4 Asiakkaiden tunteminen

Mahdollisten kaupallisten yhteistyökumppaneiden saavuttamiseksi kirjaston täytyy pystyä kertomaan millainen on tyypillinen Sellon kirjaston asiakas. Tunteamalla tarkkaan asiakkaansa kirjastolla on myös paremmat edellytykset itse räätälöidä kohderyhmille parempia palveluita ja kohdentaa markkinointia asiakasryhmien mukaan. Ehdottaisin, että Sellon kirjasto tekisi laajan tutkimuksen kirjastonkäyttäjistään, tavoitteenaan selvittää millainen on tyypillinen Sellon kirjaston kävijä. Samalla kirjasto voisi selvittää millaisia mahdollisia palveluita tai tapahtumia kirjaston asiakkaat haluaisivat tulevaisuudessa kirjaston heille tarjoavan. Tutkimalla asiakkaitaan kirjasto voi saavuttaa arvokasta tietoa myös siitä, keitä kirjasto ei vielä tavoita asiakkaikseen. Tätä kautta kirjastolla on mahdollista määritellä myös tarkemmin keitä se haluaa saavuttaa asiakkaikseen ja millaisia mahdollisia toimenpiteitä näiden asiakkaiden saavuttamiseksi täytyy mahdollisesti vielä tehdä.

Laajamittaisen asiakastutkimuksen kevyempänä versiona kirjasto voisi ottaa tavakseen kerätä jokaisesta yleisötapahtumasta asiakaspalautetta edes lyhyellä palautelomakkeella. Palautelomakkeella voisi selvittää helposti mistä ja miten asiakas on kirjaston tapahtumaan tavoitettu, mitä mieltä asiakas oli hänelle tarjotusta tapahtumasta ja mitä asiakas mahdollisesti toivoisi jatkossa kirjastossa hänelle tarjottavan. Palautelomaketta laatiessa lyhyys ja ytimekkyys ovat eduksi, esimerkkinä voi käyttää laatimaani palautelomaketta Young Talents -tapahtumaa varten. (Liite 5.)

Asiakkaiden osallistaminen kirjastopalveluiden tuottamiseen on yksi alalla nouseva trendi, jonka tavoitteena on kehittää entistä paremmin asiakkaiden tarpeita vastaavia kirjastopalveluita. Tulevaisuuden kirjaston menestystekijöinä voidaan ennustaa olevan yhteistyö asiakkaidensa kanssa. Kannustan Sellon kirjastoa tarttumaan ennakkoluulottomasti esimerkiksi asiakkailta tuleviin toiminta- tai tapahtumaideoihin.

4.5 Tapahtumatoiminnan koordinoiminen

Sellon kirjasto tarjoaa tällä hetkellä laajan kirjon erilaista toimintaa ja tapahtumaa asiakkailleen. Tapahtumia löytyy perinteisistä kirjaston satutunneista aina rap-musiikki-iltoihin. Sellon kirjasto on itse ilmaissut haluavansa tuoda lisää tapahtumallisuutta ja elämyksellisyyttä kirjastotilaan, jonka saavuttamiseksi täytyy tehdä vielä töitä. Sellon kirjastossa tapahtumatoimintaa tehdään lähinnä resursien puitteissa kirjastoammattilaisten muun työn ohessa. Jo valmiiksi kuormittava työ, resurssipula ja asiakkaiden ja teknologian muutoksen tuomat muuntautumistarpeet luovat itsessään kirjastotyöntekijöille paljon haasteita.

Ehdottaisin, että Sellon kirjasto kokoaisi moniammatillisen työryhmän, jonka vastuulla ja tavoitteena on koordinoida kirjaston tapahtumatoimintaa. Moniammatillisella työryhmällä viitataan siihen, että kirjasto pyrkisi saavuttamaan työryhmään monen alan asiantuntijoita ja ammattilaisia markkinoinnista tapahtumatuottamiseen ja esimerkiksi kaupallisen alan osaamiseen. Työryhmän tavoitteena olisi terävöittää tapahtumatuotannon tilaa ja viedä sitä ammattimaisempaan suuntaan kuormittamatta lisää jo valmiiksi tarkasti työllistettyjä kirjastoammattilaisia. Tapahtumatuottamisen kehittämistyössä kirjastojen tulisi hyödyntää ammattimaisten kulttuurituottajien osaamista ja tietotaitoa.

Kannustaisin Sellon kirjastoa pyrkimään tapahtumatoiminnan kehittämisessä rohkeasti rikkomaan perinteisiä kirjastomielikuvia ja perinteisiä kirjastotyönrajoja. Yhtenä mahdollisuutena rajoja rikkovan tapahtumatoiminnan tuottamisessa on antaa sen tekeminen kirjaston ulkopuolisten tahojen käsiin. Tällaisessa menettelyssä kirjastolla on mahdollisuus oppia paljon siitä, millaista todellista potentiaalia kirjastotilalla on toimia urbaanina tapahtuma-areenana.

5. LOPUKSI

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli luoda katsaus kirjastojen tulevaisuuteen ja niiden mahdollisiin uusiin toimintamuotoihin. Erityisen mielenkiintoista tämä on kulttuurituotannon näkökulmasta, koska kirjastot ovat itse ilmaisseet, että tapahtumallisuus on kasvava osa tulevaisuuden kirjaston toimintamuotoja. Tapahtumallisuuden tuominen kirjastotilaan on luontainen jatkumo muuttuvassa tiedonvälittämisen kulttuurissa ja taistelussa asiakkaiden vapaa-ajankäyttötottumuksista. Perinteiseen kirjastotyöhön orientoituneet ja pätevöityneet kirjastotyön ammattilaiset kokevat jatkuvaa uudistumiskyvyn painetta, kun kirjastotyön keskiötä ollaan viemässä kirjasta kohti kirjaston asiakasta. Miten kirjastot säilyttävät asemansa käytetyimpänä kulttuuripalveluna ja mistä se saavuttaa tarvittavat resurssit laadukkaan muutostyön tekemiseksi? Kirjastojen on yhä tehokkaammin verkostoiduttava kirjastoalan ulkopuolisiin toimijoihin saavuttaakseen käyttöönsä monialaista ammattitaitoa esimerkiksi tapahtumatoiminnan kehittämisessä. Tämä tarkoittaa muun muassa, että kirjastot ovat tulevaisuudessa myös kulttuurituottajien potentiaalisia työllistäjiä.

Tämän opinnäytetyön toiminnallisen osuuden tavoitteena oli ravistella perinteistä pölyttynyttä kirjastomielikuvaa tuomalla jotain uutta ja yllätyksellistä kirjastotilaan. Kirjastoimagon ajantasaistamiseksi ei kuitenkaan riitä yksi tapahtumakokonaisuus, vaan jos tapahtumallisuutta halutaan käyttää kirjastomielikuvan elvyttämiseen, täytyy sen olla jatkuvaa ja johdonmukaisesti tuotettua toimintaa. Tavoitteenani oli luoda kirjastolle tapahtumantuottamisesta Young Talents -tapahtumalla eräänlaista viitekehystä, josta se voisi poimia mahdollisesti toimintamalleja omaan käyttöönsä. Konkreettisesti tämä näkyi opinnäytetyöprojektin jälkeen niin, että Young Talents -tapahtumasta alkunsa saanut Lepuski Jam -katutanssitapahtuma jatkoi omana itsenäisenä tapahtumakokonaisuutena osana kirjaston toimintaa. Maaliskuussa 2012 olin mukana järjestämässä kolmatta katutanssitapahtumaa puolen vuoden sisään Sellon kirjastossa.

On vaikea arvioida onnistuiko Young Talents -tapahtumat todella päivittämään yleistä kirjastomielikuvaa ja tätä osa-aluetta Sellon kirjasto voisi ehkä tulevaisuudessa tutkia esimerkiksi osana laajempaa asiakastutkimusta. Kirjastomielikuva ei välttämättä muutu hetkessä, vaan sen eteen täytyy tehdä pitkäjänteistä työtä.

Sellon kirjaston yhtenä motivaationa vakiinnuttaa tapahtumallisuutta osana kirjastopalveluitaan on asiakkaiden houkutteleva kirjastoon ja heidän mielenkiinnon ylläpitäminen. 11.4.2012 Helsingin Sanomissa julkaistu artikkeli kertoo, että vuosia jatkunut laskusuhdanne kirjastonkäytössä pysähtyi vuonna 2011. (Liite 6.) Artikkelissa esitetään, että keskeisimpänä syynä laskun pysähtymiseen on erilaisten tapahtumien tarjoaminen kirjastossa. Artikkelissa tuodaan esimerkkinä Sellon kirjaston lukukoira Börje, erilaiset tanssitapahtumat (kuten Lepuski Jam -katutanssitapahtuma) ja suosittujen kirjailijoiden vierailut. Pitäisin kävijämäärien laskusuhdanteen pysähtymistä tapahtumallisuutta lisäämällä vahvana osoituksena siitä, mikä mahdollisuus kirjastoilla on saavuttaa vielä lisää asiakkaita, jos ne panostavat vielä enemmän tapahtumallisuuteen kirjastoissa ja mikä mahdollisuus kulttuurituottajilla on olla mukana tapahtumatuotannon kehittämisessä ja toteuttamisessa.

LÄHTEET

Alameri-Sajama, Raisa 2007. Tervetuloa sitten aikuisina! Nuoret kirjaston asiakkaina. 12-17. Teoksessa Alameri-Sajama, Raisa (toim.) Nuorten kirjastotyön käsikirja.

Alanen, Aku 2011. Suomi on kirjastojen käytön kärkimaa. Kuinka kauan vielä? Tieto&Tredit 4-5/2011. Tilastokeskus. Viitattu 19.10.2011
http://www.stat.fi/artikkelit/2011/art_2011-06-30_001.html

Anttirotko, Ari-Veikko & Savolainen Reijo 2001. Globaali murros ja yleisen kirjaston roolin muutos. Infomaatiotutkimus 20 (3) -2001, 51-59.

Allgillander, Timo & Martikainen, Virpi 2009. Musiikkiala 2009. Digital Media Finland Oy. Viitattu 1.5.2012.
<http://www2.siba.fi/taydennyskoulutus/pdf/musiikkiala2009.pdf>

Bajaj, Beata & Cinga, Jessica ym. 2007. Making Cities Stronger. Public Library Contributions to Local Economic Development. The Urban Libraries Council. Viitattu 16.4.2012.
http://www.urban.org/uploadedpdf/1001075_stronger_cities.pdf

DCMS (Department for Culture, Media and Sport) 2003. Framework for the Future: Libraries, Learning and Information in the Next Decade. Viitattu 12.4.2012.
http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/+http://www.culture.gov.uk/Reference_library/Publications/archive_2003/framework_future.htm

Espoon kaupunginkirjaston palvelukuvaus 2011. Viitattu 4.10.2011
<http://www.espoo.fi/default.asp?path=1;28;11866;17273;17278;141870>

Helmet- verkkokirjasto 2010. Viitattu 5.10.2011. <http://hetmet.fi/>

Hill, Chrystine 2011. Libraries Build Communities: Pick a little, talk a little. Viitattu 16.4.2012 <http://librariesbuildcommunities.org/?p=320>

Keiser, Barbie E. 2010. Library of the Future - Today! Viitattu 12.4.2012.
<http://www.docstoc.com/docs/68693598/Library-of-the-Future---Today!>

Keskuskirjasto 2017 – Tulevaisuuden kirjasto. Viitattu 16.4.2012.
<http://keskustakirjasto.fi/hanke/>

Kirjastolaki 4.12.1998/904. Viitattu 3.10.2011

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980904>

Leisti, Mikko 2008. Keskustakirjasto – Metropolin sykkivä sydän. Selvitystyön raportti, 32-42. Viitattu 25.4.2012.

<http://www.hel2.fi/ajankohtaista/keskustakirjasto/kirjasto.pdf>

Leppinen, Sari 2007. Nuorten elokuvat kirjastossa. Laadukkuutta ja vaihtoehtoja. 113. Teoksessa Nuorten Kirjastotyön käsikirja. Toim. Alameri-Sajama, Raisa.

MAKE: Techonology on your time. Is it Time to Rebuild & Retool Public Libreres and Make "TechShops"? 10.3.2011. Viitattu 16.4.2012.

<http://blog.makezine.com/2011/03/10/is-it-time-to-rebuild-retool-public-libraries-and-make-techshops/>

Opetusministeriö 2006. Kirjaston kehittämisohjelma 2006-2010. Kirjasto maaseudun ja taajamien monipalvelukeskuksena. Opetusministeriön julkaisuja 2006:44. Viitattu 8.4.2012

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2006/liitteet/opm44.pdf?lang=fi>

Opetusministeriö 2003. Kirjastostrategia 2010. Tiedon ja kulttuurin saatavuuden poliklinikka. Opetusministeriön julkaisuja 2003:1. Viitattu 8.4.2012.

http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2003/kirjastostrategia_2010

Patterson, Thomas. Library Journal 05/01/2001. "Idea Stores" London's New Libraries. Viitattu 25.4.2012.

<http://www.libraryjournal.com/article/CA73129.html>

Sallmén, Pirjo 2007. Kirjastotyö muuttuu, muuttuuko kirjastotyöntekijä? Teoksessa Korpisaari, Jaakko & Saarti, Jarmo (toim.) Kirjastonhoitaja tulevaisuudessa – Millaista osaamista kirjastot tarvitsevat? Kirjastonhoitajien säätiö, 15-21.

Sanoma Kaupunkilehdet. Metro ilmaisjakelulehden mediakortti. Viitattu 12.10.2011 [http://www.metro-](http://www.metro-vartti.fi/user_content/VarttijaMetro/Metro_Mediakortti_2012.pdf)

[vartti.fi/user_content/VarttijaMetro/Metro_Mediakortti_2012.pdf](http://www.metro-vartti.fi/user_content/VarttijaMetro/Metro_Mediakortti_2012.pdf)

Seattle Public Library. Viitattu 16.4. 2012. <http://www.spl.org/>

Sendai Mediatheque. Viitattu 16.4.2012. <http://www.smt.city.sendai.jp/en/>

Stockholm Kulturhuset. Viitattu 16.4.2012.

<http://kulturhuset.stockholm.se/Bibliotek-Film-Musik/>

Sutter, John D. 4.9.2009. The future of libraries, with or without books. CNN.

Viitattu 25.4.2012. [http://articles.cnn.com/2009-09-](http://articles.cnn.com/2009-09-04/tech/future.library.technology_1_metropolitan-library-librarians-books/2?s=PM:TECH)

[04/tech/future.library.technology_1_metropolitan-library-librarians-books/2? s=PM:TECH](http://articles.cnn.com/2009-09-04/tech/future.library.technology_1_metropolitan-library-librarians-books/2?s=PM:TECH)

Tiihonen, Marianne 2010. Näkökulmia musiikin kulutustottumusten muutokseen.

8-12. Viitattu 1.5.2012 [http://www.rytmi-](http://www.rytmi-instituutti.fi/julkaisut/Musiikinkulutustottumustenmuutoksesta.pdf)

[instituutti.fi/julkaisut/Musiikinkulutustottumustenmuutoksesta.pdf](http://www.rytmi-instituutti.fi/julkaisut/Musiikinkulutustottumustenmuutoksesta.pdf)

Urban Mediaspace Aarhus. Viitattu 16.4.2012.

<http://www.urbanmediaspace.dk/en>

Wooden, Ruth A. 2006. The Future of Public Libraries in an Internet Age. Viitattu 15.4.2012.

<http://www.ncl.org/publications/ncr/95-4/0107libraries.pdf>

Yleisten kirjastojen neuvosto 2011. Yleisten kirjastojen strategia 2011-2016.

Viitattu 1.5.2012 [http://www.kirjastot.fi/File/aca26e87-a1eb-4925-8c56-](http://www.kirjastot.fi/File/aca26e87-a1eb-4925-8c56-0491d5751bcf/Ykn-strategia-kirjastoversio-fin.pdf)

[0491d5751bcf/Ykn-strategia-kirjastoversio-fin.pdf](http://www.kirjastot.fi/File/aca26e87-a1eb-4925-8c56-0491d5751bcf/Ykn-strategia-kirjastoversio-fin.pdf)

LIITTEET

Liite 1: www.youngtalents.fi etusivu.

Liite 2: Esimerkki youngtalents.fi -sivuille tuotetusta tapahtuman esittelymateriaalista.

Firefox YOUNG TALENTS 2011

www.youngtalents.fi

Young Talents

Young Talents 9.9 16.9 23.9

23.9 Love lives - Love dies: Lyhytelokuvaa

Young Talents tapahtuman viimeisenä tapahtumapäivänä syvennyttään kolmeen lahjakkaaseen elokuvantekijään. Elokuvanäytöksessä näemme Tom Norrgrannin ja Nils-Erik Ekblomin romanttisen komedian *Love Between Storeys* ja Emma Kinnin lyhytelokuvat *Triumph* ja *John F. Smith*. Elokuvia yhdistää rakkauteen nivoutuvat teemat, tosin hieman erilaisin lähtökohdin.

Nils-Erik Ekblom on ollut mukana laajassa kirjossa erilaisia produktioita ja saavuttanut muun muassa mainetta ja kunniaa rohkealla ja henkilökohtaisella dokumentillaan *Nightmare* (2007). Ekblom on tehnyt myös fiktioelokuvaa jossa tuoreimpien joukossa on *The ruined eye* (2009).

Tom Norrgrann, 24, on omistanut suurimman osan elämästään elokuvalle ja musiikille. Valmistuttuaan kulttuurituottajaksi Suomessa, hän muutti Lontooseen jossa hän opiskeli tavoitteenaan saavuttaa kansainvälisempi kuva taiteista ja viihdeteollisuudesta.

Emma Kinni on syntynyt Suomessa, mutta on pienestä pitäen matkustanut ympäri maailmaa. Emma on suorittanut elokuva-alan tutkinnon Southamptonissa Englannissa. Hänen debyytti elokuvansa *Triumph* on palkittu Californian Best Shorts- kilpailussa. Parhailaan Emma kuvaa kolmatta lyhytelokuvaansa.

<http://news.yahoo.com/emma-kinni-wins-best-shorts-film-competition-award-080413867.html>

Love between storeys

Adam, nuori nousija yritysmaailman ravintoketjussa, jää hissiin jumiin sihteerin paikkaa tavoittelevan rokkaritttö Jennyn kanssa - joka edustaa kaikkia niitä arvoja jotka Adam joskus jätti taakseen.

Ohjaus ja käsikirjoitus
Tom Norrgrann & Nils-Erik Ekblom

Näyttelijät
Lyston Laurence, Aurélie Amblard

Dialogi: englanninkielinen

<http://www.betweenstoreys.com>

04

metro live

Katu-uskottavasti kirjastossa

Katu-uskottavuus saapuu espoolaiseen kirjastoon, kun nuoret kulttuuriopiskelijat järjestävät Young Talents -katutanssikilpailun Sellon kirjastossa.

–Haluan nähdä ne harmaanaamaiset mummot paheksumassa sitä, kun nuoriso on vallannut kirjaston. Jengi ei ehkä ole tottunut hakemaan tällaista menoa kirjastosta, tapahtuman tuottaja Minna Parkkisenniemi tunnelmoi.

Kilpailu käydään katu-tyyliin tanssiringissä, jossa halukkaat voivat käydä kokeilemassa taitojaan kaksi vastaan kaksi -skabassa. Tyyli on vapaa ja kisa avoin kaikille. Tapahtumaan voi ilmoittautua paikan päällä.

Tapahtuman dumaroi katu- ja housetanssin suomenmestari Jenni Heikkinen, rinnallaan muita katutanssin ammattilaisia. Homma on hoidettu katu-uskottavalla sadan euron budjetilla.

–Raha ei ole perinteisesti viihtynyt näissä piireissä, Parkkisenniemi huomauttaa.

Alkubattlen jälkeen homma jatkuu välierillä ja finaalilla. Erien välissä lava on vapaa jamittelijoille.

Tulevina viikonloppuina sama porukka järjestää kirjastossa muun muassa lyhäri-illan.

● **HENRI SALOMAA**

LEPUSKI JAM TÄNÄÄN PE 9.9. KLO 18–21 SELLOIN KIRJASTON AULASSA (LEPÄVAARANKATU 9)

Liite 4: Esimerkki info-tv:seen laaditusta mainoksesta.

Young Talents

23.9. Lyhytelokuvia
klo 18-20 aulassa

Katso lisää Sellon kirjaston
facebook-sivuilta!

Tykkää meistä Facebookissa! Like us on Facebook!
Sellon kirjasto. Leppävaaran aluekirjasto. Sello bibliotek. Sello library.

Liite 5: Young Talents -tapahtuman palautelomake asiakkaille.

Young Talents

Palautelomake

Ikä: Sukupuoli: Postinumero:

1. Mistä sait tietoa tapahtumasta?
2. Oletko käynyt Sellon kirjastossa aikaisemmin?
3. Mitä mieltä olit tapahtumasta?
4. Kävitkö Young Talents- tapahtuman nettisivuilla, jos kävit mitä mieltä olit niistä?
5. Millaisia tapahtumia haluaisit jatkossa kirjastossa nähdä?
6. Sana on vapaa:

Liite 6: 11.4.2012 Helsingin Sanomissa julkaistu artikkeli kirjastojen kävijämäärien laskusuhdanteen pysähtymisestä.

Börje-koira ja tähdet toivat kirjastoihin lisää kävijöitä

Vuosia jatkunut suosion lasku pysähtyi viime vuonna.

Teemu Luukka HS

VUONNA 2005 alkanut kirjastojen suosion lasku on pysähtynyt.

Viime vuonna kirjastoissa kävi 52 797 002 kävijää, mikä on noin 150 000 kävijää enemmän kuin 2010.

Kirjastot.fi -verkkopalvelun päätoimittaja **Matti Sarmela** pitää keskeisenä syynä käänteeseen sitä, että kirjastot ovat alkaneet järjestää uudenlaisia tapahtumia.

"Monissa kaupungeissa on myös panostettu uudella tavalla tapahtumamarkkinointiin", Sarmela sanoo.

Kirjastojen suosio onkin kasvanut nimenomaan suurimmissa kaupungeissa.

Espoon kirjasto muun muassa keksi tuoda Sellon kirjastoon pienen ja pörröisen Börje-koiran, joka osaa kärsivällisesti kuunnella jos jonkinlaista lukijaa.

Espoon kirjastojen suosio onkin kasvanut jo viitenä vuotena. Viime vuonna kävijöitä tuli lisää yli satatuhatta.

AINOASTAAN Börjen voimin Espoon kirjastolaitos ei uutta kukoistustaan elä, vaan uutta väkeä kirjastoihin ovat tuoneet myös tanssitapahtumat,

Espoon lukukoira Börje.

kirjoittajaillat, poliittiset keskustelut tai vaikkapa lasten kiinalaiset harrastetuokiot. Espoon kuten monen muunkin kaupungin kirjastoissa kävi esiintymässä myös iso joukko ajankohtaisia suosikkikirjailijoita.

Myös Helsingissä ja Vantaalla kirjastojen suosio on nousussa samasta syystä: kirjojen vetovoiman hiipumisen tilalle on tuotu tapahtumia ja vetonauloja.

Kirjastojen uusi vetovoima näkyy myös siinä, että kirjastoista lainattiin viime vuonna jopa huomattavasti enemmän kirjoja ja elokuvia kuin edellisvuonna. Lainaajien määrä kasvoi ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2000.

"Edelleen Suomessa lainataan enemmän kirjoja kuin muissa Pohjoismaissa. Itse asiassa Suomessa taidetaan lainata edelleen enemmän kirjoja kuin missään muussa maassa", opetusministeriön kulttuuriasiainneuvos **Barbro Wigell-Ryynänen** sanoo.

Liite 7:

Tapahtumatuottamisen muistilista Sellon kirjastolle.

Minna Parkkisenniemi kevät 2012.

Ideasta tapahtumaksi

1. Lähde liikkelle kysymyksistä **mitä, kenelle, miksi?** Mitä tarjotaan, mikä tai ketkä ovat tapahtuman pääasiallinen kohderyhmä ja miksi tapahtuma tehdään (onko aihe erityisen ajankohtainen)?
2. Määriteltäsi tapahtuman aiheen ja kohderyhmän, siirry kysymyksiin **milloin, missä ja miten?** Mikä on tapahtuman ajankohta, minä viikonpäivänä ja mihin kellonaikaan tapahtuma on? Missä tapahtuu, varataanko kirjastosta tilat vai lähdetäänkö kirjastoseinien ulkopuolelle? Millaisella tiimillä tapahtuma tehdään ja kuinka paljon apua tarvitaan?
3. Mieti **miten tavoitat** tapahtumasi kohderyhmän. Lukevatko he tiettyjä lehtiä, vierailevatko he erityisesti kirjaston musiikkiosastolla, onko heillä millaisia harrastuksia tai mielenkiinnokohteita? Voisiko kohdeyleisöä tavoittaa esimerkiksi jonkin harrastusseuran tai yhdistyksen kautta? Räättälöi markkinointimateriaalit kohderyhmän mukaan ja kohdenna markkinointia oleellisiin kanaviin, valjasta käyttöösi ”puskaradio” ja sosiaalinen media.
4. Millaisia mahdollisia yhteistyökumppaneita voisit saada tapahtumallesi? Riittävätkö kirjaston resurssit vai kaivataanko ulkopuolista apua tai asiantuntemusta? Olisiko mahdollista jopa ottaa asiakkaat mukaan tapahtuman toteuttamiseen?
5. Tee kartoitus millaista esitystekniikkaa (tai muuta rekvisiittaa) tapahtumaa varten tarvitaan ja pidä huoli, että tapahtumapäivänä paikalla on henkilö, joka osaa käyttää laitteistoa. Varmista esiintyjiltä mitä mahdollisia soittimia, piuhoja, telineitä heillä on mukanaan ja mitä he olettavat kirjastolla olevan tarjolla.
6. Tee yhteistyökumppaneiden ja esiintyjien kanssa aina kirjalliset sopimukset, joista käy ilmi mitä on sovittu, jotta epäselvyyksiltä välttyttäisiin. Sovi kirjallisesti myös palkkionmaksuista tai laskutustavoista.
7. Varmista tarvitseeko tapahtumasta tehdä esimerkiksi ilmoitusta poliisille tai Sellon kauppakeskukselle jos järjestät tapahtumaa ulos kirjaston edustalle. Selvitä tarvitseeko paikalle varata järjestyksenvalvontaa.
8. Varmista onko kirjaston luvat esimerkiksi musiikin tai elokuvien esittämiseksi kunnossa.
9. Informoi tapahtumastasi ja työstäsi myös organisaation sisällä, jotta kaikki kirjastossa työskentelevät ovat tietoisia ja ajantasalla, mitä kirjastossa tapahtuu ja suunnitellaan.
10. Tiedota myös Sellon kauppakeskuksen järjestyksenvalvojia tapahtumasta, varsinkin jos tapahtumaan liittyy poikkeavia aukioloaikoja, tai odotatte erityisen paljon yleisöä tapahtumalle.
11. Pidä yllä mahdollisia saavuttamiasi yhteistyöverkostoja pitämällä yhteyttä yhteistyökumppaneihin ja muihin tapahtuman tuotannossa olleisiin tahoihin. Muista kiittää yhteistyöstä.